

**Ecce Homo
Rabra mindig felügyelnek,
ám nevét tudni: restek.
Órtól őrig csak a szó ver,
ha kihívtak valahova:
megy az ember!**

**Kétezer év mily keveset
formálta a börtönnyelvet!
Akkor is így mondták egyszer -
kihívottra rámutatva:
ím, az ember!**

**Harmadik mise
Az asszony már söpör, a férfi tüzet csinált,
szárad fölötte pár ruhadarab,
s a jászolban az újszülött csecsemő
gőgicsél a takaró alatt.**

**Szerszám után néz és indul az ács lassan
a gazda csúrért igazítani,
ki őket a rozzant istállóból
tegnap este nem hajította ki.**

**Az asszony meg töpreng magában,
hogyan estebédre mit kellene főzni?
Valami oly hamar-könnyű dolgot,
s főleg, ami semmiből jó ki.**

**Pár ágat, gallyat térdén tör a tűzre,
csapkod kint az ónos téli zápor;
s a jászol mellett leborul szótlan,
csak úgy, mint máskor.**

(Lénárd Ödön)

XXV. évfolyam 11. szám 2018. november

Bulányi György: Főpapok, írástudók és vének	3905
Merza József: Következő lépés (5.)	3907
Simon Péter: A Bokor lelkiisége	3910
Bartha Éva: Isten az választotta ki...	3912
Garay András: Hogyan foglalna állást...	3917
Hollai Keresztély: Hogyan lépek be a...	3919
Farkas István: Öregek	3920
Simonyi Béla: Fehér, fekete, szürke, kék	3921
Elhunyt Kállay Emil	3924
LEVELESLÁDA	3925
Horváthné Bajai Éva: Hosszú út Jerikóig	3926
Miklovicz László: Homília...	3926
Kamarás István: Fidentia pro Ecclesia	3928
Lackfi János: a Hajlékkészítés zsoltára	3928

*«Az emberi elköteleződés folyóirata – családunkért, nemzetünkért,
mindenkiért – Isten Országá megvalósulásáért.»*
Elérhetőség: koinonia_tarsak@gmail.com

BULÁNYI GYÖRGY

FŐPAPOK, ÍRÁSTUDÓK ÉS VÉNEK...

És kötélből ostort fonván kihajtá őket a templomból (Kodály, Jézus és a kufárok), s a megtisztított templomban Jézus, a tanító, ismét tanít. Idézet következik: Odamennek a templomban tanító Jézushoz a főpapok s a nép vénei mondván: Milyen hatalommal teszed ezeket? Ki adta neked ezt a hatalmat? (Mt21,23) Ezeket. Miket? Uthalhat a szó akár a templom tisztítására, akár a tanításra, akár mind a kettőre.

Ez a mai evangéliumi szakasz előzménye. S a mai szakasz folytatása? A gyilkos szőlőmunkásokról szóló példabeszéd, amely ezekkel a szavakkal fejeződik be: és hallván a főpapok és a farizeusok Jézus

példabeszédeit, megértették, hogy róluk beszél. A 23-27. versekben olvasható az előzmény, a 33-46. versek mondják el a folytatást. Köztük a mai szakasz: a Mt21, 28-32. versek. A Mt21,28. vers ezzel indul: *De mi a véleményetek erről? Nektek! Kiknek? Nem mondja meg a szöveg. A befejező, a 32. vers sem mond többet: ti nem hittetek Jánosnak, ti nem gondoltátok meg magatokat.* A misekönyv elé is teszi a mai szakasz: *Abban az időben Jézus ezt mondta a főpapoknak és a nép véneinek...* De ez a nevesítés csak a mai szakasz előttiben: *a milyen hatalommal teszed ezt...* stb. szakaszban szerepel. A mai szakasz folytatásában viszont *a főpapok és a farizeusok*, ill. egyes kódexekben *a főpapok és az írástudók* szerepelnek.

Ha figyelembe vesszük az előzményt is, a folytatást is, akkor együtt van az egész színtársulat: főpapok, írástudók és vének. Nem resteltem a fáradozást, és konkordancia-szótárom alapján megállapítottam, hogy a szinopikusoknál 20 ízben szerepelnek együtt a főpapok és az írástudók, ill. ezek farizeusi válfaja, 15 ízben a főpapok és a nép vénei, s csak 3 ízben van együtt mind a három: *az Emberfiának sokat kell szenvednie a vénektől, főpapoktól és írástudóktól.* A főpapok pedig – mint a Jézus elleni nagy meccs legfőbb érdekeltjei – még 25 ízben szerepelnek egymagukban is. Úgy gondolom, hogy ezzel szolid módon tisztáztuk, hogy a mai evangéliumi szakaszban kik lehetnek azok, akikről Jézus megkérdezi: *Mi a véleményetek?*

Felelhetek ezek, szegények, akármit. Akár azt, hogy a gyerek semmiképpen nem pofázhat szembe az apjával; az a kisebb bűn, ha végül is nem megy ki dolgozni a szülőbe; tehát még mindig elfogadhatóbb az igentmondó, de nem teljesítő gyerek magatartása. Mondhatták volna azt is, hogy nem a duma számít, hanem az, hogy mégis kiment és dolgozott; tehát az teljesítette apja akaratát, aki végül is elment a szülőbe. A zsidó hagyomány képviseli mind a két nézetet. A szakirodalomból tudom, hogy *a parancsot kiadó isteni tekintély nem tisztelése és el nem ismerése megbocsáthatatlan vétek, ezzel szemben egy tőle parancsolt dolog nem teljesítése esetén még lehetséges a jóvátétel.* Ezzel szemben a *Babiloni Talmud* szerint, ha ígéretről van szó, akkor *az igazak keveset beszélnek és sokat tesznek, az istentelenek pedig sokat beszélnek és nem tesznek semmit.* A kódexek alapján nem állapítható meg, hogy mit válaszoltak szegények Jézusnak. Hol az egyik fiút írják előre, hol a másodikat, s a megkérdezettek hol az elsőről, hol az utolsóról állítják, hogy az teljesítette apja akaratát. Hogyan is volt akkor? Az lett volna részükről az okosabb, ha azt válaszolják erre is, amit válaszoltak Jézus előző kérdésére: *Istentől vagy embertől volt-e János keresztsége?* Azt, hogy nem tudjuk. De nem akarták kitenni magukat annak a válasznak, amit erre kaptak volna Jézustól. Válaszolhatták volna azt is, mint igaz

zsidók, amit a szakirodalom alapján az előbb idéztem: Istennek sohasem mondhatunk nemet. De okosan tették szegények, hogy nem ezt válaszolták, mert megkapták volna Jézustól, hogy ez az Istenek mondott igen nem sokba kerül nekik, mert eszük ágában sincs az igent teljesíteni. Inkább meggyilkolják a vállalásra őket figyelmeztetőket, a prófétákat. Ezeknek a gyilkosoknak a folytatói, a fiai ők, ezért díszítik a próféták sírjait. Sőt, maguk is prófétagyilkosok, most is éppen erre készülnek. Az a legvalószínűbb, hogy a nemet mondó, de végül is a szülőbe kimenő gyerekekre szavaztak. S erre kapják azt a viszontválaszt, amit kaptak (ld.: Mt21,31). De ugyanezt kaphatták volna az előző két válaszkísérlet, probléma-megoldásuk esetén is. Szórolszóra ugyanezt. Miért?

Azért, mert van úgy, hogy az embernek már minden mindegy. Sztálin halála után, '54 januárjában a Gyűjtőben éhségstrájkot kezdtünk – a jogainkért. X-eseknek voltunk minősítve: nem írhattunk levelet, nem kaphattunk beszélőt és csomagot sem. A megbeszélrt reggelén vagy huszonötön nem vettük át a reggelit. Volt nagy ijedelem az operatívok körében. Dolgozni kezdtek, s a harmadik napon már csak hárman maradtunk: én a 35 éves ért korú és két délvidéki 20 éves, akiket Titó átdobott a határon. Az ötödik napon, elkezdtek mesterségesen táplálni – gumicsővel, tölcsérrel. Két társam ezt már nem vállalta. Engem elkülönítettek, s jöttek a látogatók – a minisztériumból. Az egyikük így elmélkedett: a haláltól nem fél, a többin meg már túlesett... A folytatás, amit nem mondott: *nem tudunk mit csinálni magával.* Jézusnak ezen a beszélőn, amikor megkeresik őt a főpapék már minden mindegy. Tisztában van vele, hogy már csak napok választják el a letartóztatástól (a szinoptikus evangéliumok szerint), s mondja, ami belefér.

Fölállítja tehát a főpapok-írástudók-vének fronttal szemben a másik frontot: a vámosok és az utcanők frontját. Ezek hittek Jánosnak, a Keresztelőnek. Ti pedig láttátok, hogy milyen hatással volt rájuk János, és ti ennek hatására se hittetek Jánosnak. Kérdezem: miért a vámosokat és az utcanőket emeli ki Jézus azokból, akik hittek Jánosnak? Hiszen Jézus maga is hitt neki. A Zebedeus-fiak is, Péter és testvére, András is hitt neki? Talán tetszenek Jézusnak ezek a foglalkozások? Nem tetszenek. Csak az tetszhetik bennük Jézusnak, hogy a társadalomnak azon rétegeihez tartoznak, amelyekből Jánosnak is, neki is sikerült tanítványokat szerezni. Ennek igazolására elég Mátéra és Mária Magdolnára gondolnunk. Csak ezen foglalkozásokat kultiválók sorából kerültek ki Jézus tanítványai? Szó sincs róla. Nem maradt fenn a tanítványok személyi igazolványa, de enélkül is tudjuk, hogy Péter Andrással együtt s a Zebedeus-fiak is halászok voltak. A szakirodalomból viszont az is tudható, hogy a Jézus korabeli Izraelben ezt a szakmát

nem sokra becsülték. Alighanem azért is, mert nem lehetett meggazdagodni belőle. Hogy a tanítványok másik, nagyobbik felének mi volt a foglalkozása, erről csak annyit tudunk, hogy főpapok, írástudók és vének nem akadtak köztük.

Nagyon megbotránkoztató dolgot fogok mondani. Jézus szeretett sarkítani. Kik beszélnek sarkosan? Akik magyarul akarnak beszélni, közérthetően, félreérthetetlenül. Csak a főpapok, írástudók és vének kívánták pokolba Jézust? Szó sincs róla. Az alpapok, a falvak zsinagóga-elöljárói, a kisvárosi tisztos polgárok is. Mindazok, akik nem szeretik a harsány prófétákat, s azokat, akik arról énekelnek, hogy nem lesz mindenkor így. Mindazok, akik tudják, hogy úgy lehetne bizony holnap is, ahogyan ma van, ha az ilyen Jézus-félék nem köpnének bele a levesükbe azzal, hogy holnapra megforgatják az egész világot. Mindazok a fal mellett járók, akik számára az élet nem egészen elviselhetetlen, s akik e rokonhelyzetük következtében találkoznak a főpapok, az írástudók és vének barátságos tekintetével. Az a sarkítás, hogy ezekről a gyalogjárókról Jézus nem beszél, csak az aktív, hivatásos gyilkosairól, akik a 72 tagú nagytanácsban egyenként a halálára szavaznak. Akiktől nem kértek szavazatot, azokról Jézus nem beszélt. Jézus számára ezek szerint kik a gyilkosok? Akiknek ez a mesterségük. A hatalomgyakorlók. A kiközösítők. Tehát éppen a főpapok, az írástudók, a vének.

Jézus sarkít. Nem a halászok hittek Jánosnak, hanem a vámosok és az utcanők. Mért sarkít Jézus? Üzen a főpapoknak, írástudóknak és véneknek: nincsen olyan megvetett társadalmi rétege Izraelnek, amelyben az Istennek ne volna több labdába-rúgási lehetősége, mint nálatok. Nincsen. Ti vagytok Isten számára a legreménytelenebb eset. Ti, akár mint osztály, akár mint személy. Erre van egy önfelmentő sztereotípiája az egész kereszténységnek. Ez: igen, igen, de hát ezek a zsidók. Nem lehet róluk ránk következtetni. Válaszolok erre a sztereotípiára. Nem vagyok zsidóbérenc sem, és antiszemita sem, mert nem kívánok a zsidóknak és nem akarok tenni a zsidóknak semmi olyat, amit nem kívánok magamnak. A zsidó nem utolsó népe az emberi történelemnek. Belőlük került ki a názáreti Jézus is, s a Hamvas Béla által emlegetett Hagymánynak nincs nagyon sok olyan méretű alakja, mint Jézus. Következésképpen a zsidó főpap, írástudó és vén nem lehet rosszabb, mint a nem-zsidó. A fent mondottak nemcsak a zsidókra érvényesek. Bármely nemzetre és vallásra is.

De hát ez prédikáció, s a padban ülők között aligha van főpap, írástudó, vén, vámos és utcanő. A sarkító Jézusnak nem kerülünk a szájára. A második vonalban vagyunk: alpapok, tisztos polgárok, halászok. A hatalomgyakorlásnak vannak totális módszerei. 1948-

ban minden felnőtt embert megkérdeztek, kívánja-e Mindszenty példás megbüntetését. Aki nem kívánta, így vagy úgy, de Jézus és Mindszenty sorsára jutott. Mindebből legyen világos, hogy lehet azért prédikálni úgy is, hogy nem emlegetjük azt az egy dénárt. Ámbátor annak, akinek több dénár kellett, jobb volt, ha 1948-ban elkerülte a kérdezőket. Nem lehetett elkerülniök! Miért nem? Ők voltak a kérdezők. Isten legyen irgalmas annak, aki több dénárt akar!

(2001.)

(Szerkesztői megjegyzés: Gyurka bácsinál az „egy dénár” prédikációs jelentőségét lásd pl. az előző Koinónia-számban - is...)

MERZA JÓZSEF

A KÖVETKEZŐ LÉPÉS...

(5.)

5. Akiket összetart Isten szeretete

Szép és fordulatos a mai szentlecke szövege. A pályára visszatekintő Pál emelkedett hangú mondatokban szól arról, hogy a jó harcot megharcolta, a hitet megtartotta, s készen várja őt az igaz élet koronája (2Tim4,7-8). Az Úr pártjára állt, amikor mások cserben hagyták és Ő majd elvezeti őt mennyei országának üdvösségére. Könnyen érthető, világos, megkapó szavak ezek. Ahogy most visszaemlékezem, magam is használtam középiskolás koromban, valamelyik magyar dolgozatom csattanós befejezésére. Sokaknak tetszik az egyházban ez a szakasz, ezért választották a szentmise leckéjének. Természetes, hogy amikor liturgikus szövegeket készítünk, egy kicsit szerkesztői feladatot is ellátunk. A pillanatnyilag szükségtelen összefüggésekre utaló részeket kivágjuk, a megvágott részeket úgy illesztjük össze, hogy egységes hatást keltsenek, jó legyen az olvasmány felépítése, adjon érthető tanítást, ne legyen túl hosszú, és így tovább. A Timóteushoz írt második levelet is megvágta a liturgikus szerkesztő, hogy alkalmassá tegye az igehirdetés számára. Kihagyott belőle két olyan verset, amely megbontotta volna a szöveg szárnyalását. Nem költői dolgokról van szó ezekben, nagyon is hétköznapiak a témák. Engedjétek meg, hogy felvegyem ezt a kivágott szakaszt és elmondjam azokat a gondolatokat, amelyeket e sorok ébresztenek bennem.

Mit tudunk meg belőlük? Pál sürgeti Timóteust, hogy igyekezzen hozzá, jöjjön minél előbb. Démász ugyanis

otthagyta őt, mert jobban tetszett neki a világ és elment Tesszalonikába. Kreszcensz és Titusz is elutazott, az egyik Galáciába, a másik Dalmáciába. Tihikuszt Efezusba küldte Pál, így egyedül Lukács van vele. Ha jön Timóteus, hozza magával Márkot is, mert segíthet a szolgálatban. Pál Troászban hagyta a köpenyét Karpusznál. Ott vannak a könyvei is, főleg a pergamen tekercsek. Timóteus legyen szíves magához venni ezeket a dolgokat, amikor átutazik Troázon. Alexander, a rézműves, nagy gazember, óvakodjék tőle.

Timóteus, Démász, Kreszcensz, Titusz, Tihikusz, Lukács, Márk, Karpusz, Alexander. Hét vers, kilenc név, a tizedik Pál. Nézem ezt a hét verset, ezt a hét szürke verset, és egyszerre megelevenednek a sorok, feltárul a történelem. Mikrokozmoszt látok, vagy inkább mikrokoinoniát. Cseppben egy világ, egy születő egyház. És ennek az egyháznak emberi arca van.

Hirtelen ötlettől indítva, lapozni kezdek a páli levelekben. Köszönd Priszkat és Aquilat, meg Onoziforuz családját – olvasom. Erasztusz Korintusban maradt, Trofinuszt betegen hagytam Milétozban. Köszönt Eubulosz, Pudensz, Linusz és Klaudia. Istenem, ezek élő emberek voltak! Jönnek tovább a nevek: Artemász, Zénász, Apolló, Filemon, Appia, Arhippusz, Epafrász, Arisztarkhosz, Főbe, Eepevetusz(van ilyen ?), Mária, Andronikusz. Júnia, Ampliátusz, Urbánusz. Erővel kell abbahagyni az írást, de a végére még odateszem a Filemon házában lévő közösséget. Férfiak és nők, munkatársak, bajtársak, kedves nővérek, leszakadó közösségi tagok, ellenségek. Körülbelül 75 nevet gyűjtöttem össze hamarjában a levelek anyagából, sorban felírtam őket egy papírra és nézegettem, ismételtetem őket, megpróbáltam beleképzelní magam abba szociális mezőbe, amit ébredő egyháznak nevezek. Azután egy játékba kezdtem. Megpróbáltam egy mai levélrészletet írni, mai nevekkel, mai történetekkel. Esőköpenyünk vagy könyveink ma is ottmaradhatnak valakinél. Megkérhetjük egy testvérünket, hogy ha jön hozzánk, ugyan kanyarodjon el érte és hozza magával. Megkérdezhetjük valakitől: olvasta-e már ezt vagy azt a cikket ebben, vagy abban a folyóiratban. Nincs-e másolata egy írásról, vagy éppen nincs-e szüksége egy érdekes anyagra. Üdvözölhetjük A-ban X-et és családját, B-ben jó barátunkat, C-ben kedves nővérünket, D-ben egy imádkozó közösséget, E-ben egy bebörtönzött testvérünket. Rájöttem, ma is írónak apostoli levelek – legfeljebb nem olyan nagy szabásúak, mint Pálé – ma is élnek és tevékenykednek a mikrokoinoniákban, azaz a kisközösségekben,

apostolok, tanítók, próféták, diakónusok, A és B testvérek, hívjuk, ahogyan akarjuk. Ettől a meglátástól – őszintén megmondom – egyszerre fontosabb és sokat mondóbb lett a szentleckében nem szereplő hét sor, mint az, hogy Pál megharcolta a harcot, meg befutotta a pályát, meg hogy várja őt a koszorú. Megláttam ugyanis, hogy miféle közegben harcolt és miféle közegben futott. Emberek között.

Pál tudott személyekben gondolkodni, amikor az ország építéséről volt szó. Pál tudott embertől emberig erő kapcsolatokat kiépíteni, ahol a hivatal merevsége nem öli ki a lelket, az emberi melegséget. A mikrokozmosz mindig otthonos, családi és meleg. Pál fel tudta építeni a kicsikből a nagyot úgy, hogy mindig embereket látott maga előtt. Pál ugyanúgy tudott személyekben gondolkodni, amikor az országról volt szó, amint Jézus is tudott személyekben gondolkodni, amikor kisebb és nagyobb közösségekbe gyűjtötte tanítványait. A mikrokozmosz mindig áttekinthető, ismerhető és szerethető. Jézus személyekben tudott gondolkodni, mert abból a világból jött, ahol szintén csak személyekben gondolkodnak, ahol személyek szeretik egymást, ahol csak személyi vonatkozások vannak. Ahol nincsenek címek, csak genetikai kapcsolatok: Atya, Fiú, Lélek. A transzcendens közösség földi utánczói sem mondhatnak ennél sokkal többet, legfeljebb – helyzetükből következően – használják még a gyermek, a testvér, a szolga szavakat.

Meg kell látnunk az emberi személyiséget – ez korunk felfedezése, vagy újra felfedezése és mondanivalója. Fel kell ismerni és el kell ismerni, hogy minden embernek megvan az egyedi méltósága, egyéni lelkiismerete. Tudomásul kell venni, hogy közösségek csak úgy építhetők, hogy belenézünk az emberek szemébe és elfogadjuk őket sajátos, megismételhetetlen személyekként. Ha ezt tesszük, valóságos képet alkothatunk testvéreinkről, barátainkról, a velünk rokonszenvezőkről, de önmagunkról is. Rájöhetünk arra, hogy mi sem vagyunk angyalok, sőt alapanyagunkban ugyanolyan gyarlók vagyunk, mint más bokrokban dolgozó testvéreink, vagy bokrokon kívül élő keresztények. Talán néha még gyarlóbbak is. Látásmódunk segíthet mások és önmagunk megértésében, s ez jó dolog. Már előbbre jutottunk, ha el tudjuk mondani Pál testvérünkkel: azelőtt káromló, erőszakos és üldöző ember voltam. Azért találtam irgalomra, hogy Jézus Krisztus rajtam mutassa meg minden türelmét, példaképzil azoknak, akik a jövőben hisznek benne. Már előre jutottunk, ha el tudjuk mondani Roger Schütz-cel: mi tulajdonképpen hibák

gyűjteménye vagyunk, de olyan közösség, amelyben rajtunk kívül még Valaki részt vesz. Nos hát ezt a személyekből álló gyarló közeget szervezte szeretetközösséggé Jézus Krisztus az örömhír információjával.

Jegyezzük meg jól: informatíve szervezett szeretetközösség. Üzenetek, tudósítások indulnak és érkeznek személyektől személyekhez. Olyan információk, amelyek az örömhírt tartalmazzák, vagy a keresztyének mindennapi életével függnek össze. Ha ez az információ áramlás állandósul, akkor létrejön a testvérek között a kölcsönös szeretet kapcsolata is. Ez a jézusi kisközösség jellemzője. Szabad személyek párbeszéde az Országról, amely megtermi a szeretet gyümölcseit. Milyen stílusban folyik ez a párbeszéd? Két példát mondok rá.

Még egyetemi oktató koromban történt. A félév végén, a vizsgaidő kezdete előtt hirdetményt tettem ki a falitáblára a következő szöveggel: „Kérem a hallgatókat, hogy adják le az indexeiket az irodában aláírásra stb.” Egy-két nap múlva, egy idős kollégám félrehívott és így szólt: „Ne vedd rossz néven, de szeretnék mondani valamit. Ne így fogalmazd a hirdetést. Ezt kell írni: Felszólítom a hallgatókat ... vagy Utasítom a hallgatókat ... „vagy más olyasmit, ami kifejezi, hogy ők hivatalból engedelmeskedni kötelesek az előírásoknak. Megértettem a jóindulatú tanácsot, de nem hiszem, hogy új hirdetést tettem volna ki, már csak taktikai okokból sem, hiszen észrevehették volna a stílusváltozást. Egyébként azt gondoltam, hogy elég baj az, ha ilyen hirdetményeknek nincs hatása. Hogy evilági viszonylatban helyes volt-e a felfogásom, nem tudom. A témát átadom eldöntésre a pedagógiával vagy lélektannal foglalkozó szakembereknek. Azt azonban biztosan tudom, hogy a kisközösségben csak kérhetek a testvérektől és nincs mód parancsolgatni, mivel a szeretet nem teszi lehetővé semmilyen kényszerítő akció végrehajtását. Pál sem érezte magát parancsnoki helyzetben, amikor Filemonhoz fordult Onezimus ügyében. Talán joga lett volna rá, hogy Jézus Krisztus nevében megparancsolja Filemonnak, hogy ne büntesse meg, hanem inkább szabadítsa fel rabszolgáját, mégis így ír: „én, az öreg Pál, aki most ... fogságot is szenvedek ... fiamért, Onezimusért könyörgök. ... Visszaküldöm őt, mint saját szívemet.”

Ez a mi stílusunk, mert a kisközösségben nincs főnök, alkalmazó, alkalmazott, tulajdonos, kizsákmányoló. Csak szabad személyek vannak, akiket összetart Isten szeretete. E közösségben más fogalmakkal beszélünk, mint a világi életben. Nálunk genetikai fogalmak

vannak: atya, fiú, gyermek, testvér. Jézus Krisztusban vagyunk valakinek gyermekei, másoknak szülei, sokaknak testvérei.

Sem az állam, sem a hivatalnok egyház nem akar ilyen közösségeket. E közösségeken nincs hatalma az erőszaknak, nem lehet belelátni az életükbe, nem ellenőrizhetők és nem is irányíthatók adminisztratív úton. Egy nem túl régi egyháztörténetben olvastam, hogy nincs más magyarázat az első keresztyén közösségek elleni gyűlöletre, mint az, hogy zártságukkal, „titkolózásukkal” kihívták maguk ellen a gonosz indulatokat. A rendszerető emberek számára sohasem szimpatikus az olyan közösség, amely a szent dolgokat nem adja profán kézre, nem engedi meg, hogy idegen elemek legyenek jelen, amikor a közösség legbensőbb ügyeiről van szó és nem hajlandó beleegyezni abba, hogy tevékenységét nem Istentől eredő erők előre korlátozzák. A hierarchia is nehéz helyzetben van. Akarja is a kisközösséget, meg nem is. Ez világjelenség. Baj van, tehát jöjjenek a laikusok és segítsenek. Másrészt tudatosan vagy ösztönösen érzi, hogy ha nagyon biztatják a laikusokat, akkor azok megszűnnek engedelmesen odafigyelni. Így aztán például, a genetikát akarják megszüntetni. Azt, hogy valakik valaki tanítványainak, lelki gyermekeinek vallják magukat. Szerintük ez a személyi kultusz és a góg forrása. Lehet. Mindazonáltal Pál büszkén vallotta magát valakik lelki atyjának és ebből nem származott semmi baj, sőt még jobban erősítette a közösséget. Hiszen, ha végig megyünk a lelki gyermekek és szülők Jézusig felmenő családfáján, akkor mindnyájan joggal érezhetjük magunkat a mennyei Atya gyermekeinek. Nem keresztyén dolog, de még a tisztesség-erkölcs ellen is van, ha le akarják tagdatni az emberekkel apjukat vagy anyjukat. Ugyanígy nem tagadható meg az a személy sem, akitől Krisztusban életet kaptam. Az egészséges egyház nem úgy él, hogy kiirtjuk a szülői kapcsolatokat, mert így lelenház leszünk, hanem úgy, hogy a szülők is barátai egymásnak. A genetikai kapcsolatok a mi bokrunkban is meghatározók. Ez sohasem fog tetszeni a kívülállóknak, még akkor sem, ha a halál elviszi az első szülői nemzedéket. Mi ugyanis élni akarunk akkor is, ha időről-időre át is kell rendeznünk a bennünket összetartó személyi vonatkozásokat.

Mit kell tennünk Jézus e kis családjában, hogy mindig jól és eredményesen éljünk? Részletes kifejtés nélkül elmondok néhány gondolatot. Együtt kell beszélgetnünk, folyamatosan kell tájékoztatnunk egymást hitünkről és életünkről. Együtt kell

dolgozunk elméleti és gyakorlati feladatok megoldásán. Együtt kell értékelnünk az elvégzett munkát. Meg kell hagynunk mindenki lelkiismereti szabadságát. Segítenünk kell egymást példával, tanáccsal, bírálattal. Képesse kell tenni magunkat a jézusi szellemben folytatott korrekt vitára. Erősíteni kell a közösséget benne élésünkkel, vagy visszatérésünkkel, ha beláttuk hibánkat. „Erősítsd meg testvéred a hitben” – énekeljük és ez számunkra nem sláger, hanem valóság. Aki már visszatérésével is erősítette a közösséget, az saját élményei alapján is tudja, hogy ezt a dalt néha nagyon nehéz énekelni.

Erősítem a közösséget a mindenki iránt érzett szolidaritással. Nem mindig könnyű kiállni a testvérem mellett, különösen, ha magam is tudom, hogy az ő helyében nem azt tettem volna, amit ő, hiszen összefogott kezekkel, egy alakulatban dolgozunk az Ország megvalósításáért. Az a kommunista agitátor, aki csak félig képzett, aki vulgáris megállapításokat mond és ezért egy kocsmai vitában vereséget szenved egy jobban képzett cipézmestertől, mert nem jól csinálta a dolgát, mert ügyetlen volt, mert elragadta a szenvedélye, mert felindultságában nem tudta tartani a száját, mondom, Marx Károlynak mégis ő az elvtársa és nem a tőkés pártját fogó cipész. Marx Károly vele fog közösséget vállalni, még ha messze el is marad elméleti és gyakorlati felkészültségben mesterétől. Éreznünk és ápolnunk kell ezt a szolidaritást, mert nehéz időkben nagy szükség lehet rá.

Töltsön el bennünket egészséges becsvágy. Hallom, hogy a B minősítés annyit jelent, mint becsvágyó. Nos, vállalom ezt a cégért. Az elmúlt század első felében még egészen jó hangzása volt az ilyen jelzőknek a profán élet területén is. Nem rossz dolog az, ha az ember törekszik barátai, testvérei megbecsülésére, hiszen, ha tisztességes barátaink és jó testvéreink vannak, akkor az ő becsülésüket csakis ténylegesen becsülésre méltó beszéddel és viselkedéssel szerezhetjük meg. Ezért rendkívül elégedett vagyok a B betű illetően magyarázatával, mivel helyesen fejezi ki azt, hogy viselői úgy akarnak élni, hogy külső jelek is mutassák evangéliumi odaadottságukat. Lehet, hogy holnap más jelzón fognak élcelődni. Ne zavarjon titeket! Minden jó jelző lejárátható, ha nem teszünk mögé tartalmat. Törődjünk tehát a tartalommal. Amint a korábban jötteknek sem kell irigykedni a később munkába álltakra, mivel egy a jutalmunk. A fontos az, hogy akarjunk mindig magasabb szintre jutni úgy, hogy valóságos értékeket állítunk fedezetként a különféle elnevezések mögé. Ha gyűjtjük és megteremtjük ezeket

az értékeket, akkor nem fog meglepetésként hangzani, amit a közösségért agitálva befejezésként elmondok: új szintre lépni nem annyi, mint feladni egyéniségünk egy újabb darabját. Új szintre lépni annyi, mint lélekben és gyümölcsökben gazdagabbnak lenni. Új szintre lépni annyi, mint jobban odaadni Krisztusnak teljes egyéniségünket, csonkítatlan személyiségünket, minden értékünket.

A felnőtt ember szüleivel együtt, velük partnerként, maga is szülővé válva építi tovább a társadalmat,

A felnőtt keresztény emberek Krisztusban, szüleikkel együtt, velük partnerként, maguk is Krisztusban szülőkké válva építik tovább Isten Országát.

Az első a természet rendje, a második Krisztus szándéka.

Hogy mindenkit egybefogjon az Ő szeretete.

(folytatjuk)

SIMON PÉTER

A BOKOR LELKISÉGE

A Bokor mozgalom lelkiségének ismertetése nélkülözhetetlen része a munkámnak, mert a vizsgált történelmi események teológiai szempontú értelmezése ad pontos magyarázatot arra, hogy a Bokor közösség tagjait milyen hitbéli megfontolások befolyásolták döntéseik meghozásában. A történelemtudomány a jelenségek magyarázatára keresi a választ, és ha ez a válasz adott esetben teológiai környezetben fogant vagy teológiai indíttatású, akkor a teológiai magyarázatot egy történész sem hagyhatja figyelmen kívül. A Bokor ma ismert lelkiségének alapja az 1960-as évek második felében lett megalapozva, mert ekkor született meg a már említett, Keressétek az Isten Országát című ötkötetes mű, mely a közösség eszmeiségét hordozta magában. A Bokor lelkiség összefoglalásakor Schanda Beáta Vigíliába írt tanulmányát használtam forrásként. Azért nem hagyatkoztam csak a KIO-ra és Bulányi Györgyre, mert Schanda Beáta munkájában árnyaltabb képet tud mutatni a közel 30 év alatt megélt és gyakorlott Bokor lelkiségről.

„A közösség összetartozásának máig alapja - és szinte feltétele - a Jézusi örökséggel, a Szeretet-Isten képpel és az ebből fakadó etikával történő azonosulás. Isten egyenlő a szeretettel, és a Szentháromság nem más,

mint a tökéletes szeretetközösség megvalósulása. Isten csak szeretni tud bennünket, és szeretetre teremtett. Minden ember lelkébe beleoltott üzenete: „amit nem akarsz, hogy neked és szeretteidnek tegyenek, azt te se tedd másnak.” Ez az az aranyszabály, amelyet ha minden ember betartana, akkor megvalósulna itt a Földön az Isten Ország, a szeretet birodalma, ahol senki nem bánt senkit. A szeretet szertartásokkal nem helyettesíthető, a jézusi üzenetet meghallóknak gyakorlatban kell megélni a szeretetet. A Bokor közösségben a szeretet életre váltásának lehetősége három eszményben testesült meg.

Az első: aki szeret, az ad. A közösségi tagok nem nézhetik tétlenül maguk körül a szegényeket és a rászorultakat. Addig kell adniuk - nem csak a fölösleges javaikból - amíg van náluk szegényebb. A szegénységet fel kell vállalni.

A második eszmény: aki szeret, az szolgál. A Bokor tagok nem tölthetnek be vezető pozíciót, mert tudják milyen elnyomottnak lenni, maguknak és szeretteinek ezt nem kívánják, ezért az aranyszabály értelmében, senki másnak sem akarhatják ezt. Mivel a világ nem így működik és kevesen gondolkoznak eszerint, sorsuk a kicsiség és az elnyomottság lehet.

A harmadik eszmény: aki szeret, az nem alkalmaz erőszakot. Semmilyen típusú erőszakot, és kényszert nem lehet alkalmazni, mert az szeretetlenség egy embertárs felé. Önvédelemből sem lehet erőszakot alkalmazni. A katolikus egyház kompendiuma szerint viszont az önvédelemből tanúsított erőszak megengedett, hiszen minden ember élete érték, és joga van bárkinek azt megvédeni. Az erőszakmentesség gyakorlása miatt a közösség férfi tagjai szembe kerültek az állami elvárásokkal, mert megtagadták a katonai szolgálatot. A két fél között kialakuló konfliktusok jelentősen befolyásolták a Bokor életét, megítélését, ezért a fegyveres szolgálat megtagadásának körülményeit és következményeit egy másik fejezetben ismertetem részletesebben.

A Bokor tagjai közösségi kapcsolatok hálózatában igyekeznek egyre jobban megélni a Szentháromság szeretetközösségét. A közösségben élénk szellemi élet folyik, ez számos tanulmánykötetben⁶¹ is olvasható. Mindenki szabadon hozzászólhat bármilyen kérdéshez, s véleményét meghallgatják, sőt igénylik.

A gyakorlatban megélt adás, szolgálat, szelídség markánsan jelen van a közösség tagjainak mindennapi életében. Az adás mindennapi lelkiismeret vizsgálati

kérdés, ma többet adtam-e mint tegnap? Szeretetlenben, időben, pénzben? A közösség családjaira jellemző a magas gyermekszám, az életnél nagyobb kincset nem lehet adni - vélik. Ezek a családok többségében egykeresős családmódban működtek, de az életszínvonaluk így is messze meghaladta a harmadik világban élőkét. Ezt a felismerést is cselekedet követte, és a családok évente több millió forintot küldenek el adományként, egy jezsuita atya iskolateremtő missziójának megsegítésére. A közösségen belül, mindenfajta szolgálatot mindenki társadalmi munkában végez. Sokan sokféle szolgálatot ellátnak, akár plébániákhoz kapcsolódva is. A Bokor közösség tagjainak gondolkodását meghatározta, hogy nem tölthetnek be vezető, irányító pozíciót. A Kádár-korszakban sokan magas képzettségük és jó képességeik ellenére alacsonyabb beosztásban dolgoztak, mint amilyenre lehetőségük lett volna. Saját döntésük volt, hogy nem vállalnak közösséget semmilyen „uralkodó” osztállyal.

A közösség nem ismer kinevezést, vagy előléptetést, a hierarchia klasszikus sémája ebben a formában nem működik. Helyette a „legalkalmasabb elvén történő delegálás” működik, ami azt jelenti, hogy a feladatra legalkalmasabb ember lesz adott esetben az irányító, személyét titkos szavazással döntenek el. A Bokor belső elemeinek fontos része még a „felismert igazság kötelez”, ami a megismert Jézusi tanok konkrét megvalósítását hangsúlyozza. A közösség tagjai nem kényszerítik semmire egymást, a felismerésekre mindenkinek külön kell eljutnia.

A Bokor közösség életét nem kőbevésett tanok vagy előírt szabályok jellemzik. A tagok szellemi aktivitása és a személyiségek szabad megnyilvánulása egy ezerarcú, színes bázisközösséget teremtett, amely az 1970-es években már nem csak egy központi személy, Bulányi György kizárólagos munkáján, hanem számtalan hívő áldozatvállalásán alapult. A múltban és a jelenben is a Jézusi üzenet minél teljesebb megélésére törekcsenek. Az evangéliumot - Jézus örömhírét - tovább kell adni mindenkinek, tanítványból tanítóvá kell válni. Ennek a felfogásnak a következménye a Bokor növekedése és folytonos megújulása.

Részlet a Szerző „A Bokor eszmény kialakulása, szervezeti megújulása, és a kiközösítés évei” c. szakdolgozatából. Témavezető: Dr. habil. Szerencsés Károly egyetemi docens Történelem Alapszak, 2011.

BARTHA ÉVA

ISTEN AZT VÁLASZTotta KI, AMI A VILÁG SZEMÉBEN GYÖNGE (ELŐADÁS)

Szeretettel köszöntelek titeket. Az előadásnak a címe csak az volt, hogy Jean Vanier. Nem tudom mennyire ismeritek Jean Vanier-t? Akkor talán pár szóval elmondanám. Kortársunk. Franciaországban él egy kis faluban. Eredetileg ő a tengerészti pályát végezte el, tehát ott kezdte pályafutását. Kanadai származású. Utána Franciaországban az egyetemen filozófiát végzett majd filozófia professzor lett. De már elég fiatal korában egyik pap barátjának a biztatására elkezdte látogatni a kórházakban a pszichiátriai osztályokat. Itt találkozott két fiatal férfivel, akik olyan húsz év körüliek lehettek és az döbbenette meg, hogy addig amíg az egyetemen a hallgatók nagy vitákat folytattak vele és kíváncsiak voltak, hogy milyen filozófiai válaszokat tud adni, tehát csupán az eszére voltak kíváncsiak, addig ennek a két fiatal férfinak első megnyilatkozása az volt, hogy "máskor is eljössz? Szeretsz engem?" És folytatódta a látogatások és utána elhatározta, hogy ezzel a két fiatal férfivel egy közös háztartást fognak vezetni. Megvásárolt barátai segítségével egyik francia faluban egy kis házat és ott elkezdett — súlyos értelmi fogyatékos volt ez a kettő — velük együtt élni, imádkozni, dolgozni. Sejtelve se volt akkor, hogy az Isten mit akar ebből létrehozni.

Utána mind többen kezdtek érdeklődni eziránt és ma már a világnak rengeteg országában vannak a Bárka-közösségek, amelyek értelmi fogyatékos emberekkel együtt élő közösségek.

Magyarországon is van egy Bárka-közösség, Dunaharasziban. Van, aki egy évre kötelezi el magát, van, aki több évre, és fölismerik az értelmi fogyatékos embereknek a szépségét, az Isten ajándékát, amit rajtuk keresztül szán az embereknek.

A másik közösség, amiről az előbb adtam nektek egy kis ismertető-lapot, a Hit és Fény közösség. Ez viszont nem eggyüttlakó közösség. Hanem baráti közössége az értelmi fogyatékosoknak és családjuknak, valamint az őket segítő barátaiknak, akik rendszeresen találkoznak, együtt imádkoznak, osztoznak, ünnepelnek. És az Isten megadja azt mindkét közösségben, hogy nem jótékonyági intézmények, hanem valóban megéli az ember azt, hogy az Isten azt választja ki, aki a világ szemében gyöngé és semmibevert, hogy megszégyenítse a bölcséket és erőseket, meg okosokat (Vö.: 1Kor 1,26-29).

Én személy szerint is legalább annyit kaptam ezektől az értelmi fogyatékos emberektől, vagy talán még többet, mint amit adni tudok nekik. Csak egyet mondok: nem lehet előttünk megjárni magamat, az lehetek, aki

vagyok. Minden jó és rossz oldalammal együtt, tehát önmagam lehetek. És olyan őszinte szeretetet tudnak adni minden képmutatás nélkül, hogy valóban tanulni lehet tőlük.

Jean Vanier most január végén, — február elején járt Magyarországon újból, ötnapos lelkigyakorlatot tartott elsősorban a Bárka és a Hit és Fény közösség tagjai számára. Ez olyan mély hatással volt rám, hogy szeretném veletek is megosztani.

Tulajdonképpen az ő előadásából szedtem össze egy csokorra valót. Ő nem adott vázlatot, én rövid vázlatot mondok, talán így jobban áttekinthető lesz mondani valóm.

I. Bevezetés, amiben világunk helyzetéről, saját helyzetemről és Jézus üzenetéről lesz szó.

II. Egység és az embereket elválasztó falak, szakadékok.

III. Szükség van a gyöngékre.

IV: Konfliktusok megoldása.

I. Világunk helyzete, saját helyzetem és Jézus üzenete

Jean Vanier azzal kezdte, hogy úgy jön ma hozzánk, mint egy szegény. Mert, aki nem ért másokat, az szegény. — Ahhoz, hogy megértsétek titeket, tolmácsra van szükségem. Jó, hogy szegény vagyok, mert így mindjárt közösség jön létre. Nekem szükségem van a tolmácsra, az én gyengeségem, hogy a magyar nyelvet nem ismerem, és ez a te erőd. A gyengének szüksége van az erősre. De az erősnek is szüksége van a gyengére. Mert, ahol csupa erős van, azok összefognak és jön a háború. Nem tudják, hogy mi az: szeretni. Nincs szívük. A gyengék tudják megtanítani őket szeretni.

Nálatok is, a világban is sok minden megváltozott 1986-89 óta. Sok reménység és sok reményvesztettség van most.

A világ helyzete. Világunk bonyolult és veszélyes. Lukács evangéliumának 19. fejezetében olvassuk, hogy Jézus bevonul Jeruzsálembe. A nép ünnepli, hozsannázza. Jézus pedig megrendül és sír. Tanítványai nem értik. Diadala csúcsán miért sír. Nagyon figyelniük kell arra, amikor Jézus sír vagy haragszik, mert könnyeivel mond nekünk valamit. Mit mond? Ha megértették volna a béke üzenetét! Azért jöttem, hogy a szíveknek szabadságot és békét hozzak. Hogy a szeretet és a gyöngédség világát hozzam.

Tavaly Jean Vanier Ruandában tartott lelkigyakorlatot kb. 150 embernek. Sose gondoltam volna — mondta — , hogy olyan szörnyűségek fognak ott bekövetkezni. Bosznia szintén a borzalmak helye. A világ kegyetlen. A háború akárhol kitörhet. De vannak szép dolgok is. A béke lassan, nagyon lassan halad előre Észak-Irországon, Izrael és Palesztina között is próbálkoznak.

Mi Jézus üzenete? Szeressétek ellenségeiteket. Imádkozzatok azokért, akik üldöznek titeket.

Mondjatok jót rágalmazóitokról. Így fog megvalósulni Isten műve. János 9. fejezetében beszél Jézus Isten művéről. Jézus találkozik egy vakon született férfivel. A zsidó kultúrában mélyen gyökerezett a meggyőződés, hogy a testi fogyatékoság Isten büntetése. Jézus nagyon gyorsan válaszol. Nem Isten büntetése. Azért történt, hogy Isten műve megvalósuljon. Fontos ezen elgondolkozni. Az ellenség, a Sátán — műve a háború, a megosztás, az emberek elválasztása egymástól, hogy megölik egymást. Az ördög gyilkos kezdet óta (Jn 8,44). Isten műve a kiengesztelődés, a szeretet. Jézus látja a megosztottságot és sír.

Jézus azért jött, hogy nagyon jó hírt hozzon. Én szegény vagyok — mondja Jean Vanier — én nem a saját üzenetemet hirdetem, hanem Jézusét. A szegényeknek ez a jó hír: téged szeretnek, neked megvan a helyed, fontos vagy, neked feladatod van. Üzeneted a világ számára, missziód van az emberekhez, küldetésed. Nemcsak a körülötted lévők szeretnek, téged az Isten szeret! A gazdagnak Jézus híre nem mindig jó hír, mert ugye ilyeneket mond: add el, amid van, alkoss közösséget. Szegényekkel élünk, szegények vagyunk mi magunk is, de gyakran próbáljuk elrejteni szegénységünket. Másnak akarunk látszani, mint amik vagyunk, hogy elismerjenek, hogy szeressenek.

A lelkigyakorlatnak két felfedezése van. Van egy kellemes felfedezés és van egy kellemetlen. Mi a kellemes felfedezés? — Amelyet szívből kívánok nektek. — Ez a kellemes felfedezés: Isten szeret engem. — Egy fiatal nő írt Jean Vaniernek levelet életéről és megtéréséről. Szüleinek harmadik és egyben utolsó gyermeke volt. Mindig úgy érezte, hogy szülei őt már nem akarták. Tévedésből jött a világra. Bátyjáról és nővéréről gyakran beszéltek szülei, róla soha. Az iskolában nem volt barátja. Úgy érezte, hogy őt nem lehet szeretni. Egyszer kiment az erdőbe és leült egy fa alá. Egyszerre átérezte, hogy Isten szereti. — Adj a Isten, hogy mindegyiketek felfedezze, hogy Isten szereti most úgy, amilyen. Nem szükséges, hogy azzá legyél, amit szüleid szerettek volna, amit mások elvárnak tőled. Isten szeret téged múltaddal együtt. Egész történeteddel, melynek gyümölcse vagy, a fogantatásod pillanatától kapott minden szeretetnek és elvetésnek. Szeret sérüléseimmel és szépségeimmel, ha így szeretnek engem, nem kell másnak lennem, mint ami vagyok.

Isten a csendben nyilatkozik meg, ezért kérjük a csendet a lelkigyakorlat alatt.

És mi a lelkigyakorlat kellemetlen felfedezése? Felfedezzük mindazt, ami sérült bennünk, életünk összes sebeit, védekező rendszerünket, félelmeinket: kudarcotól, jövőtől, szenvedéstől, belső szorongástól, barátaink elvesztésétől, a haláltól. Elég nagy mértékben félelmeink irányítanak minket. Felfedezzük álszentségünket. A lelkigyakorlat az igazság ideje. A

magunkba-nézés ideje. Legyetek nyitottak a Jézussal való találkozásra és az önmagatokkal való találkozásra. Jézus üzenete: ne féljetek, veletek vagyok! Hatoljunk be tehát saját sebeink mélyébe, meghalljátok Jézus szavát, ne félj! Nem az a fontos, amit én mondok, hanem hallgassátok Jézust és a Szentlelket. Istent, aki a szívetekben lakik.

Fontos az is, hogy sokat imádkozzunk egymásért. Sok fiatal is sebzett. Semmiféle bizalmuk nincs a jövőben. Ez érthető, mert világunk úgy fejlődik, hogy közben rengeteg szenvedés van. Be vagyunk börtönözve önzésünkbe, félelmeinkbe. Jézus azért jött, hogy megszabadítson.

II. pont. Az egység és az embereket elválasztó szakadékok, falak

Jézus vágyik arra, hogy emberek, élő lények legyünk. Hogy ne foglaljon el bennünket egy élettelen, élet nélküli, reménytelen világ, mely a Sátán műve. Jézus annyira kívánja, hogy egyé legyünk. Isten az egységet akarja. Jézus egységbe akarja fogni a szétszóródott embereket. Ez azt jelenti, hogy mindenki találja meg a maga helyét akárhova tartozik is. Hogy mindenki saját magává lehessen. Jézus mindig a megosztottság miatt szomorú. Az elnyomás, a megvetés szomorítja Istent. Lukács 16. fejezetében olvassuk a dúsgazdag és a szegény Lázár történetét. Megosztottság van a gazdag és a szegény Lázár közt. A gazdag és a szegény közt. Ezt állandóan látjuk társadalmunkban is. A gazdagok bezárkóznak gazdagságuk börtönébe. Mind több a kerítés, rácsok, lakatok, biztonsági zárok. A szegények bezárkóznak szomorúságuk börtönébe. Épülnek az elválasztó falak. Látjuk az emberek képtelenségét arra, hogy megosszák javaikat. A kommunizmus erőszakkal akarta megvalósítani az egyenlőséget, mert Marx nem vette észre az élő emberi személy fontosságát. Az egyenlőség csak belülről, a szívből jöhet. A szeretet valósítja meg az egységet. Jézus jött, hogy a szeretet útjára hívjon minket. Jézus nem kényszerít téged, csak halkan szól: gyere, ha akarsz. Légy a béke szerzője ebben a megosztott, háborús világban.

A szegény Lázár halála után Ábrahám kebelére került, a gazdag meg a szenvedésbe. A gazdag felkiált: Ábrahám atyám küld ide Lázárt, hogy enyhítse kínomat. Ábrahám válasza: szakadék van köztünk, mint ahogy a földön van szakadék a gazdag és szegény, egészséges és beteg és gyakran a keresztények közt is. Minden országban, minden kultúrában szakadék van, fal az emberek között. Ezért Jézusnak sokat kell sírnia. Előítéleteink vannak. Ítéletet mondunk anélkül, hogy megismernénk, vagy meghallgatnánk másokat. Csoportokat alkotunk, törvényeket hozunk bizonytalanságunk miatt, egy elit csoporttal akarjuk magunkat biztosítani.

Fedezzük fel előítéleteinket! Ezek nagyon mélyen vannak bennünk. Pedig világunk szépsége éppen sokféleségünk. Különbözünk egymástól. Minden népnek megvan a maga kultúrája, tudománya. Csodás volna, ha együtt tudnánk működni. Közép-Európa különlegesen szenved. A magyar nyelv túlterjed a jelenlegi Magyarország határain. Háborúk voltak. A saját népe az embernek a legkiválóbb. Hozzá akar tartozni, hogy biztonságban legyen. Minden nép azt hiszi, hogy övé az igazság. Minden népnek megvolt a maga szenvedése. Fogadjuk el a másikat, ne képzeljük, hogy mi vagyunk a legjobbak.

Vannak emberek, akik elnyomják a gyengéket. Fegyverkeznek, nehogy őket nyomják el. A félelem miatt építjük a falakat, az előítélet falait. Jézus azért jött, hogy a szeretet erejével lebontsa az előítéletek falait. Ekkor az emberek különbözősége nem szembenállásra indít, hanem ki fogják egészíteni egymást. Gondoljuk át előítéleteinket és Jézus nevében harcoljunk az előítéletek és a kizárás ellen.

Ezután elmondott egy történetet. A Fülöp szigeteken jártam pár évvel, ahol az ottani Bárkában volt egy Ilona nevezetű súlyosan sérült kislány és egy japán segítő Kekkó nevezetű. Ilona ma már halott. Néhány évvel ezelőtt találkoztam vele a Fülöp szigeteken, a Bárkában. Az egyik segítővel, a japán Kekkóval beszélgettem. Mert most már szerepem nem az irányítás a Bárkában, hanem egyszerűen az, hogy megkérdezzem az embereket, hogy ma hogy vannak? Segíték az embereknek, hogy beszélhessenek. Megkérdeztem Kekkótól, hogy vagy? Ezt válaszolta: két gyerekkel jól megvan, de Ilonával, aki akkor 15 éves volt és teljesen magatehetetlen, sok problémája van. Négy-öt hónapja volt már Ilona a közösségben, de nagyon nehéz vele lenni, mert nincs semmi reakciója, nem mosolyog, nem haragszik. A depresszióról, a gyermek depressziójáról beszélgettünk és azt mondtam Kekkónak: nagy gyengédséggel érintse Ilona testét, etesse, mosdassa és beszéljen hozzá, énekeljen neki akár reagál rá, akár nem. És ha Isten akarja, Ilona egy napon rád fog mosolyogni. Akkor írj nekem! Három hónap múlva kaptam egy lapot Kekkótól: Ilona ma reggel rám mosolygott. (A japánok nem éppen bőbeszédűek.)

— Miért volt Ilona depressziós? Mi segít abban, hogy kikerüljön onnan? Mi miért vagyunk depressziósak? Miért vágjuk el magunkat az emberektől? Azért zárkózunk be, mert félünk a kapcsolatteremtéstől. Mindnyájan voltunk kisgyermekek, kilenc hónapot töltöttünk édesanyánk testében. Erre nem emlékszünk, sem első életéveinkre. De mindez bele van írva testünkbe és feltűnhet álmainkban. Az újszülött törekeny és sebezhető, nem tudja védeni magát. Ha tudja, hogy szeretik, akkor nyugodt. Honnan tudja ezt? Mert válaszolnak kiáltására. Édesanyja próbálja megérteni, hogy mi baja van. Csodálatos, hogyan tudja

a gyerek sírásából megállapítani, hogy tisztába kell tenni, szomjas, vagy a hasikája fáj. Van a szavaknak nyelve, de van a testnek is nyelve. Azzal fejezzük ki szükségleteinket. A szavakat használhatjuk arra, hogy elrejtünk valamit, de testünk nem hazudik. Szeretni elsősorban nem érzelmet jelent, hanem megérteni szükségleteidet, másságotat és válaszolni hívásodra. De mi van akkor, ha nem akarták a gyereket, vagy ha a mama túl törekeny ahhoz, hogy válaszolni tudjon a kicsi szükségleteire? A gyermeket szorongás tölti el, elveszti étvágyát, nem reagál a külső ingerekre. Később óriási ürességet érezhet magában és fel akarja tölteni tévével, zenével, bármivel, mert szörnyű az üresség érzése. Egészen egyedül vagyok egy ellenséges világban. Szorong a gyerek és ez a szorongás átalakul büntudattá. Ha engem nem szeretnek, akkor nem vagyok szeretetreméltó, mert nem vagyok jó. Az az érzése, hogy Isten sem szeretheti. Sok ember úgy érzi, hogy bűnös, mert él. Sok keresztény számára is nehezen képzelhető el, hogy Isten szereti őt, hogy ő személy szerint érdekli az Istent. Néha mi is egyedül érezzük magunkat egy ellenséges világban. Mit csinálunk mi ilyenkor? Sétálunk, terveket készítünk, belevetjük magunkat a munkába. Egy 17 éves lány mondta: jobban szeretem az álmaimat, mert a valóság nagyon kemény. Beleveti magát álmaiba, mert a valóság nagyon kemény. Vannak ilyen helyzetek. Mit mondtam neki? Megértem. Imádkozom azért, hogy egy napon legyen annyi erőd, hogy a valóságba visszatérj és ott találj meg Istent barátaid, az események révén. Mert, ha álmaidban maradsz, egyedül maradsz. Azt mondta akkor, senkivel nem beszélek, nem akarok kapcsolatot senkivel. Hogyan tud kikerülni a depresszióból és visszatérni a valóságba? Kell valaki, aki azt mondja neki, hogy szeretlek, de nem szóval, hanem gesztusokkal. Aki elkötelezi magát mellette, jelen van. Szeretni valakit nem szép szavakat és szép tetteket jelent, hanem feltárni, hogy szeretetreméltó, hogy képes fejlődni. Önbizalmunknak szüksége van arra, hogy minket szeressenek, csak akkor tudjuk mi is szeretni. Ezért lett az Ige testté, hogy megmondhassa nekünk: szeretlek. Hogy feltárja mindegyikünknek, hogy szeret az Isten.

Már Izaiásnál olvassuk, ne félj, mert megváltalak, neveden szólítalak, az enyém vagy. (Iz 43,1) Drága vagy a szememben, mert becses vagy nekem és szeretlek. Jézus így szól: Gyere, kövess engem. Én békességszerzővé teszek. Megtanítalak arra, hogy az egység forrása legyél. Egység, béke, kiengesztelődés és megbocsájtás ugyanaz.

III. Szükség van a gyengékre.

Jézus azért jött, hogy megszabadítson bennünket a félelemtől, mely nagyon irányít minket. A társadalom piramis alakban épül fel. Alul vannak a szegények, a

kicsik, a megvetettek. A csúcson a hatalmasok, az okosok, a gazdagok előjogokkal. Vannak faji kategóriák is. Például a cigányokat, akik elég furcsák a szemünkben, a társadalom peremére taszítják.

A megoszlások sértik Isten szívét. Isten akarata az egység, a béke, a kiengesztelődés és a megbocsájtás. Jézusnak új látásmódja van az emberiségről. Nem piramis, hanem emberi test. (Ahogy az 1Kor 12. fejezetében olvashatjuk.) A testrészek különbözőek, mégis egységet alkotnak. Minden testrésznek megvan a maga helye, szerepe. A test leggyöngébb részét részesítik a legnagyobb tiszteletben. Tehát ezeket kell a legfontosabbnak elismerni. Ez a Bárka, a Hit és Fény és az egész keresztény közösség hivatása. Mégis az évek folyamán a keresztények nem csak hogy szükségesnek nem tartották a gyengéket, hanem gyakran ki is rekesztették. Ki a gyöngö? Aki nem tud egymaga boldogulni. Aki törekeny, aki másra szorul.

A Bárka és a Hit és Fény hivatása, hogy megélje, ezek a törekeny emberek szükségesek, értékesek. Milyen módon szükségesek a társadalomnak? Két történet világítja ezt meg. Találkoztam egy édesanyával, öt éves kislány akkor halt meg. Elmondta történetét. Három éves korában megbénult, aztán megvakult. Édesanyja mellette ült egyszer és zokogni kezdett. A kisfiú megszólalt: "Ne sírj mama, a szívem még megvan, hogy szeresselek." Ez a kisfiú eljutott az érettségre. Mert az érettség azt jelenti, ne azon siránkozzunk, amink nincs, hanem adjunk hálát azért, amink van. — Antónió 26 éves, oxigénnel tud csak élni, törekeny, ülni sem tud, csak feküdni. De ha valaki nevéen szólítja, akkor ragyogóan elmosolyodik. Ilyenkor nagyon szép. A lázadásnak, a depresszióknak nyoma sincs benne. A szeretetet a bizalom formájában éli meg. A Bárkában a segítő kezébe adja magát és bizalma egy nagy köszönet félelben nyilvánul meg. A segítőket azt mondják: Antónió megváltoztatott engem. Hogyan? Sok segítő egy verseny-orientált társadalomból jött, ahol versengeni kell a tanulásban, a sportban, erősnek kell lenni, agresszívnek kell lenni. De csak kevés ember nyer. Ők az erősek és sok a vesztes. Ezek depressziós helyzetbe kerülnek. Álcot kell viselned, nem szabad mutatnod, hogy lemaradtál. Sikeresnek kell látszanod. A sikerre építjük társadalmunkat. A létra-elvre. Mindig feljebb akarunk jutni. Álcázzuk tehát magunkat. Sikeresebbnek, kiválóbbnak akarunk látszani. A sérültekkel igyekszünk jót tenni, de nem ismerjük el létezésük jogát. Nem ismerjük el, hogy a szegények tudnak valamit adni a társadalomnak, hogy emberibb legyen.

Jean Vanier könyvéből - „Jézus a szeretet ajándéka” - olvasnék fel egy ehhez kapcsolódó részt. "Az Ige testté lett. A szegények, az elesettek, a megtörték között élt. Osztott közös emberségünkben, melyet a létezés sara, mocskos és fájdalmas tesz ki. Mindez azért történt, hogy

gyöngédségét megossza e megtört emberiséggel. Azért jött, hogy követőit magával vonzza ezen a lefelé vezető úton. Hogy együtt legyen a szegény, elesett, nyomorék és vak emberekkel, hogy szolgálja őket és feltárja előttünk valódi értéküket és szépségüket, hogy ők Isten temploma, a világ világossága, a föld sója, az Atya szerettei. Fel akarta tární az őt követők előtt, hogy az erőtlenekek nagyszerű tanítók, Isten hirdetői. Az elnyomottak, a magányosok és a kiteszítottak kiáltása az elismerés, a jelenlét és a közösség utáni sóvárgás. Kiáltásuk zavaró. Félelmet keltő, elutasítást vált ki. De, ha meghallgatják őket, akkor megelevenedhetik a hatalmasok és bölcsök szívét, változásra, megtérésre indíthatják őket. Arra hívják őket, hogy ne csak nagyvonalúan szervezkedjenek és tevékenykedjenek, hanem lépjenek közösségre velük. Ha a hatalmasok odafigyelnek az elnyomottak és az erőtlenekek szeretet után való kiáltására, mely halkán tör fel a szívükből, akkor a saját magukban rejtőző sebezhető gyermeket is elfogadni és szeretni kezdik. Ezért buzdítja Jézus követőit, hogy ne csak enni adjanak a szegényeknek, a békének, a nyomorékoknak és aggoknak, hanem hívják meg őket az asztalukhoz. Üljenek le velük és egyenek együtt. Ami azt jelenti, hogy legyenek barátok, fogadják el ajándékaikat, a szeretetüket. A szeretettel erősítsék meg őket, ráébresztve őket szépségük és értékük valóságára." Antónió bevezeti a segítőket a gyöngédség világába. Ha együtt vannak vele, nem az a fontos, hogy a legkiválóbbak, legsikeresebbek, legokosabbak legyenek. Persze szaktudás valamelyest szükséges. Antónió lerombolja a gátakat, melyeket a segítőket maguk köré építettek. Nem parancsolni kell itt, hanem meghallgatni, közösségbe lépni. És, amikor az ember belső közösségre lép valakivel, sérülékeny lesz, sebezhetővé válik. Szükségem van rád. Szükségem van a szeretetedre. ezen a ponton segít Antónió. Nem azért vagyok itt, hogy bebizonyítsam, hogy többet tudok nálad. Segítek neked, hogy megtaláld a bizalmat. A gyenge átalakítja az erőset, ez egy nagy titok. Jézus azt mondja, aki befogad egy gyengét, engem fogad be. És aki engem fogad be, azt fogadja be, aki engem küldött. Nemcsak jótevésről van szó, hanem engedjük Jézusnak, hogy Antónión keresztül megváltoztasson minket. Ez az átalakulás nem egyszerre, hanem fokozatosan megy végbe bennünk. Az biztos, hogy a gyenge megzavar. Egy súlyos sérült nagyon megzavarja egy család életét. Jézus még jobban meg akar zavarni, mert Jézus igényes. Azt akarja, hogy ne félelmeink irányítsanak minket.

Jézus megzavarja biztonságunkat. Az első boldogság nagyon zavaró. Boldogok a lélekben, pszichében szegények, akik bizonytalanságban élnek. Jézus a bizonytalanság pontjait akar minket elvezetni, hogy Ő legyen biztonságunk. Mi szívesen dolgozunk Istenért, akár tanítjuk is őt, hogy mit hogyan kellene tennie, de hogy mindenestől tőle függjünk!?! — Jézus akarata

nagyon zavar minket. Ennek ellenére a mi imánk egy kiáltás legyen. Szükségem van rád, jöjj el Uram, Jézus, jöjj!

Legyünk mi valóban Jézus barátai. Jézus zavar minket, mert azt akarja, hogy ne félelmeink, hanem a Lélek irányítson minket. Isten hívása megvan a szívben, de megvan a szegényben is. A szegényben Jézus kiált, az Isten kiált szeretetért, barátságért. Beteg voltam, börtönben voltam és hozzám jöttetek, meglátogattatok. Igaz tehát, hogy a szegény megzavar, de ez jó zavarás. Ez átalakít minket. A szegény kiáltásában a szeretetért Isten kiált. Szükségünk van egymásra, lebonthatjuk a falakat. Nem keresek bizonyítékokat, szeretjük egymást. Persze átélünk nehézségeket, föltamad védekezési rendszerünk, sebezhetőségünket védjük. A keresztény számára veszedelmessé válik, ha azt hiszi, hogy ő a nagy, ő az elit, ő a legtökéletesebb. Ismerjük fel gyöngeségünket, akkor látjuk, hogy képtelenek vagyunk szeretni, kedvesnek lenni. Ez nem akarat kérdése, hanem a szorongás van a háttérben. Időre van szükség és a Szentlélek segítségére. Be kell látni, hogy a Lélek ereje nélkül semmik vagyunk, mert a korlátok és a sok szorongás miatt képtelenek lennénk szeretni.

A Szentlélek ereje Jézus felé és a belső felszabadulás felé vezet bennünket. A gyöngék megtanítanak minket, hogy hűségesekek legyünk az evangéliumi élethez, mely a Mennyek Országára felé vezet. Legyünk Jézus emberei. Az a fontos, hogy elmondhassuk Szent Pállal: élek, de már nem én, hanem Krisztus él bennem. A keresztények hivatása, hogy úgy szeressenek, ahogy Jézus szeretett minket. Így csak akkor tudok szeretni, ha megkapom Jézus Lelkét, a Szentlelket.

IV. Konfliktusok megoldása

Két különleges emberi probléma van. Az egyik, hogy miért vagyunk hajlamosak arra, hogy depresszióba zárkózzunk, áldozatnak képzeljük magunkat, minket védő, másokat bíráló csoportokat keressünk. A másik, a konfliktusok körüli problémák. Ezek óriási emberi fájdalmakat hordoznak. — Gondoljunk csak Boszniára. — Miért vagyunk képtelenek arra, hogy együtt dolgozó, közösen munkálkodó csapatot alkossunk? A különbözőségnek minden fajtája konfliktushordozó. Hogyan oldjuk meg ezeket? Sok ember dolgozik ezen. A keresztényeknek fel kell ismerniök minden ilyen helyzetet. Imádkozol a békéért, de mit csinálsz a békéért? Túl egyszerű volna, ha azt mondanánk, imádkozzunk Jézushoz és minden rendben lesz, béke lesz. Arról van szó, hogy Jézus megadja nekünk a bölcsességet, hogy békeszerző emberek legyünk. Nagyon nagy bölcsességre van szükség. Sok megosztottság van köztünk. Jézus megadja, hogy meg tudjuk hallgatni és elfogadni a különbözőséget, a másikat. Különböző egymástól a férj és feleség. A szülő és a gyermek, a különböző származású emberek. A

világ robbanástól robbanásig halad, ha nem dolgozunk a feszültségek megoldásán emberi és lelki síkon egyaránt. Milyen törvényekre van szükség, hogy az egységet éljük? Milyen fegyelemre van szükség? Kell, hogy a csoport együtt imádkozzék az egységért, de ez nem elég. Kell fegyelmezetség is. Hogyan fogadjuk el a bírálatot, hibáinkat csoporton belül? Hogyan beszéljünk erről?

Egységben dolgozunk azon, hogy Jézus tanítványai legyünk. A Szentlélek erejére van szükség, hogy értelmesen szeressünk. A megbocsátás ügyében előre kell lépünk. Mit kér tőled Jézus, hogy békét szerző ember legyél? Mert könnyű háború-szerzőnek lenni!

Jézus ismer minket teljesen. Ismeri a dolgainkat. Mit mond nekünk? Bocsássatok meg, ne ítéljete. A másik szemében ne keresd a szálkát, mert a te szemedben gerenda van. Mindnyájan vakok vagyunk saját hibáinkkal szemben. Másokat pedig megítélünk és elítélünk. Miért vesszük észre oly nehezen saját hibáinkat? Talán azért, mert, ha látjuk saját hibáinkat, még inkább depressziósak leszünk.

Sírni kell a keresztények közötti megosztottság felett. A különböző keresztények hányszor megsebeztek, elítélték egymást. Fel kell fedeznünk közös emberségünket. Egyek vagyunk a szenvedésben. Ez minden embernél megvan. A megbocsátás hosszú folyamat. Nem tudunk növekedni a szeretetben, ha vannak olyan emberek, akiket utálok, vagy akiktől félek. Fel kell fedezni és szóban kifejezni a mi bűnünket. És ha úgy érzem, hogy vannak emberek, akikkel nem lehet együtt élni a családban, munkatársak közt, akkor haragszom Jézusra. Azt akarja, hogy olyat szeressek, akit nem bírok. Jézus szól: akarod, hogy segítsék? És ha kérem, hogy adja Szentlelkét, akkor ez a megtérés pillanata. A Szentlélek egy ici-pici magot elültet szívemben. De még hosszú idő, míg a mustármag fává nő. Gondolni kell. A megbocsátás talán azzal kezdődik, hogy elismerem, a másinak joga van élni, joga van másnak lenni.

Egy segítő fiúnak a Bárkában, apja erős egyéniség volt, aki elnyomta a fiát. Biztattam, hogy találkozzék apjával és beszéljék meg a dolgot. Azt válaszolta, hogy nem akarja látni az apját. Szívében már megbocsátott apjának, de még képtelen volt vele beszélni. Apja kemény ember, ő törekeny. Lélekben még erősödni kell. Egy asszony, egy férfi hamis tanúskodása miatt került börtönbe. Ott találkozott Jézussal és ez teljesen megrázta. Megbocsátani még nem tudott a férfinak, de azt mondta: joga van élni, joga van másnak lenni. Ehhez nekem is jogom van. Nem akarom, hogy meghaljon. Imádkozom, hogy Isten változtassa meg szívét. A megbocsátás a megítéléstől a megértéshez vezet. Sok rosszat tett velem, de megértem, hogy miért ilyen. Nehéz gyerekkora volt, nem tanították meg rá. A Szentlélek alakítja át szívünket.

Egy börtönben lévő férfinak beszéltem a szeretetről, dühbe gurult: Könnyű magának, maga nem ért semmit! Négy éves koromban előttem erőszakolták meg az anyámat. Hét éves koromban apám eladott homoszexuális üzelmekre, hogy ihasson. 13 éves koromban elvitt a rendőrség. Aki szeretetről beszél, azt leütöm! — Kértem a Lelket, mert tehetetlen voltam ezzel az emberrel szemben. És aztán azt mondtam: igaz van, nekem könnyű és nem értek hozzá. De nagyon köszönöm, amit elmondott. A kint lévő embereknek szüksége van rá. Megengedi, hogy elmondjam konferencia-beszédemben?: — Igen. — És így helyreállt a kontaktus köztünk. — De talán magának is szüksége van arra, hogy megtudja, mi történik kint. Mert nem lesz mindig itt. Megengedi, hogy meglátogassam, ha erre járok? — Igen. — És aztán megkérdeztem: van felesége? Erre zokogni kezdett és ömlött belőle a szó. Van feleségem, tolókokcsiban. Nagyon szeretjük egymást, de már két éve nem láttam. — A férfi agresszivitása roppant sebzettségéből származott. Szavaim a szeretetről a legérzékenyebb pontján érintették. Akit szeretett, attól el volt zárva. — Ha erőszakra erőszakkal válaszolunk, semmit sem ér, semmire sem jó. Kérjük a Szentlelket, hogy alakítsa át szívünket, hogy úgy tudjuk elfoglalni helyünket a családban, a közösségben, mint békességszerző. Legyen közösségünk szerető egyesítő közösség, ahol elfogadják a különbözőségeket.

János 8. fejezetében olvassuk a házasságtörő asszony történetét. Jézus tanít a templomban, egyszer csak behurcolnak egy nőt, házasságtörésen érték. Az írástudók és farizeusok csapdát állítanak Jézusnak, el akarják venni Jézus hitelét. Nem a nővel törődnek, hanem azzal, hogy mit mond Jézus. De Jézus nem mond semmit. Ír a homokban. — Aki bűn nélkül van közületek, az vesse rá az első követ. — Csend lett. Az emberek elszivárogtak és Jézus egyedül marad az asszonnyal. Jézus hangja megváltozik: Hol vannak vádlóid? Az asszony, aki mindenféle érzelmi viharon ment át ránéz Jézusra és azt mondja: elmentek, nem ítélték el. — Én sem ítélek el, menj és többé ne vétkezzél! — Jézus azt akarja, hogy talpra álljon, békével éljen magával, családjával és az emberekkel.

Jézus azt akarja, hogy élő és boldog emberek legyetek. Fontos, hogy megértsük, mi a bűn. Minden bűnt a házasságtörés szimbolizál. Jézus az élővizek forrását kínálja nekünk és mi mégis mérgezett vizet iszunk. Ez Istennek nagy szenvedése: — Te elfordultál Tőlem, pedig Én az életet akartam neked adni! Ez a házasságtörő asszony: mindegyikünk. A bűn az, ha elfordulunk Jézustól. Mi jobban szeretjük a halált, mint az életet, mely veszélyes, melynek gyümölcsöt kell hoznia. Mi a depresszióinkban akarunk maradni. Nem bízunk abban, aki azért jött, hogy életet adjon. Jézus pedig így szól: Menj és ne hagyj el soha! Tedd kezedet

a kezembe és ne félj, veled vagyok! Velem merjél szeretni, velem merjél közösséget alkotni, velem merd kinyitni a szívedet, velem merd befogadni a szegényt. — A mi bűnünk, hogy nem hiszünk Jézusban, nem hiszünk a szeretet kockázatában: — Menj és tedd kezedet a kezembe és maradj velem!

A lelkigyakorlat a felszabadulás ideje. Használjátok ki, hogy nektek megbocsájtanak. — Mi mind sérültek vagyunk. A nagyon sérült embernek szüksége van arra, hogy felszabaduljon a szavak által, hogy elmondjuk szegénységünket, amikor elfordultunk Istentől és ehhez kell valaki, aki meghallgasson. Én is beléphetek a megbocsájtás és kiengesztelődés folyamatába. A saját családomban, közösségemben. Mert arra vagyunk hívva, hogy ne csak Jézus tanítványai legyünk, hanem jelenlétét jelenítsük is.

Köszönöm, türelmeteket és néhány kérdést diktálnék föl, ki-ki azon gondolkozzék, amire a Lélek indítja. Tehát:

— Mi bánt most engem?

— Milyen előítéleteim vannak?

— Hogyan Isten jele számomra a gyöngye?

— Mit kíván tőlem Jézus azért, hogy békességszerző ember legyek?

Ajánlott irodalom:

Jean Vanier: A közösség (A megbocsátás és az ünnep helye) (Vigilia Kiadó, 1995.)

Jean Vanier: Jézus, a szeretet ajándéka (Harmat Kiadó, Bp. 1995.)

Csiszár Mária: Mégis élsz, Barackvirág (Márton Áron Kiadó, Bp. 1994.)

A Szerző előadása Nagysápon, 1995. július 28.

GARAY ANDRÁS

HOGYAN FOGLALNA ÁLLÁST JÉZUS A JELEN ÉGETŐ KÉRDÉSEIBEN?

Szentendrén egy kis kávézóban beszéltek meg a találkozást. A reggeli eső még csillogott a kőburkolaton a verőfényben. A hátsó kerthelység egy csendes zugába kértem az asztalt.

Pontosan érkezett, hullámos barna hajáról és rugalmas lépteiről már hamar felismertem. Hihetetlen, de Ő volt az. A formaságokon gyorsan túlestünk, egy-egy pohár vizet kértünk a lábatlankodó pincértől és azt, hogy ne zavarjanak.

Nem mertem a szemébe nézni.

- Ugye nagyon elrontottunk valamit? – kérdeztem bátorlalanul.

- *Én ezt nem így mondanám. Egy folyamatban vagytok a tudatlanságból a tudatosságba, az individualizmusból az egység felé, az önzésből a teljesebb szeretet felé. Miért gondolod, hogy elrontottatok valamit?*

- Hát? Ahogy nézem a világot. Mérhetetlen szenvedés van.

- *Pedig én azt mondtam, hogy „Azért jöttem, hogy életetek legyen és életetek bőségben legyen!” Ettől tényleg messze vagytok. De ez egy folyamat és a változás állandó válaszokat igényel tőletek. A szenvedést döntő részben ti okoztatok magatoknak.*

-Hagyományosan gondolva Te megszüntetni jöttél a szenvedést és felvitted a keresztre.

- *Ezt lehet úgy értelmezni, hogy minden tudást, az összes szempontot, mintát átadtam nektek ahhoz, hogy ne kelljen szenvednetek.*

- Akkor csak rosszul értelmезünk valamit?

- *Mondjuk inkább úgy: töredékesen. Az Atyával kapcsolatban is rengeteg a félreértés, sőt erre építettek fel egy egész teológiai rendszert. Így aztán a torz – pontosítom: félreértett - istenképtől torz emberek lettetek és torz viszonyokat hoztok létre.*

-Tehát vissza kell menni a kályháig?

- *Én nem írhatok elő nektek semmit, csak javaslom.*

- De mit? Újra kell gombolni a kabátot?

-*Azt kell megérteni, hogy először meg kell ismerni a teremtés, az élet alaptörvényeit, majd abból kell levonni következtetéseket a mindennapi élet számára. Az oksági lánc ma a gondolkodásokban nagyon hiányos.*

-Mondanál egy példát erre?

-*A civilizált élet kezdetén vagytok. a tulajdonért, a hatalomért, befolyásolásért és más lényegtelen elemekért zajló harcok fázisában. Pedig: „ami van, elég”- ahogy a tónál is mondtam. Pontosabban elég volt és még ma is lehet változtatni. És különben is: „Keressétek Isten Országát!”. Vagy, hogy „mindannyian testvérek vagytok”.*

- Hú, de messze vagyunk ettől?

-*És ezeknek a törvényeknek kellene tükröződni a világi törvényeitekben, nem elszakítani kellene azoknak benneteket egymástól, hanem összekötni.*

- Nem értem - mintha egy másik bolygóról jöttél volna!

- nevettem zavaromban

-*Mondok példát. a Föld javait nem lehet kisajátítani magán célokra, vagy, hogy a társadalom jólétéért kellene dolgozni, nem a saját személyes előnyökért.*

- Ez fantazmagória!

-*Nézd meg milyen világban éltek! Lehet, hogy most fantazmagóriának tűnik, de mindenki tudja a „szíve táján”, hogy enélkül a bajok csak fokozódnak. Mert, én nem a kevesek bőségét szeretném, hanem mindenkiét.*

-Igen, azt hiszem már sokan belátjuk, hogy ha nem tudjuk megváltoztatni a viselkedésünket és az életvitelünket, akkor a civilizációnk törvényszerűen a megsemmisülés felé tart.

-*Ha ezt látod, akkor szinte mindent tudsz már.*

-Foglyai vagyunk saját sztereotípiáinknak, szokásainknak, ha úgy tetszik hitünknek.

-*Hogy is mondtam: „változtassátok meg a gondolkodásotokat!” Valami valamikor működött és már nem működik. Ez is az élet alaptörvénye.*

-Tudod, mi cselekedni szeretnénk, ezért a világért. Pont az általad megfogalmazott célokért.

- *A rosszul felismert törvények okainak következményein segítetek. Ez persze szép, de mindig hatékonyabb az oksági lánc elejét újra gondolni. Ez is feladat. Sőt!*

- De cselekednünk kell és tennünk a jót, hogy a mennybe kerüljünk és az ítéletkor a te világodba lépünk.

- *Figyelj! - és rám nézett szelíd barna szemével – Nincs ítélet! Az élet örök, mert Istentől van. Ha meg a cselekvésről van szó, gondolkodtatok már a cselekvésről?*

-Bevallom, keveset! Mi azt nézzük, adtam-e ma többet, mint tegnap.

-*Pedig négy dologért kell cselekedni....*

-Bevallom kíváncsivá tétél.

- *Ti szeretitek a pontokat - ahogy a jó György mester tanította - Így kérlek irjad:*

A cselekvés szabályai:

1. *a még létre nem jött káros állapotok létrejöttének megelőzése*
2. *a már létrejött káros állapotok elhagyása*
3. *a még létre nem jött üdvös állapotok létrehozása*
4. *a már létrejött üdvös állapotok fenntartása*

-Konkretizálnád pl. a klíma problémákra?

-Nagyon szívesen:

1. *elemezni kell a folyamatokat az oksági láncot. Hallgatni kell világ fizikai törvényeit ismerőkre. Tudod: széndioxid kibocsátás, ökolábnyom, meg ilyesmi. Mi okozza legnagyobb terhet és azt, hogyan kell csökkenteni?*

2. *Ma pontosan tudható, mi történik. El kell hagyni a károkozást.*

3. *Jó levegő, tiszta és elég ivóvíz, gazdag termőföldek – az ma a bőség*

4. *Mindezt - ahol még van - megtartani: nem beépíteni, kivágni, megőrizni a teremtés sokféleségét és nemcsak magunknak: az állatoknak, a növényeknek és az egész Földnek.*

- És a migráció?

-*Hú, de belejöttél a kérdésbe. De lássuk:*

1. *Itt is elemezni kell az oksági láncot. A sok ember enni, fogyasztani, élni akar. A világ ez évi készlete: augusztus elején elfogyott. Ezért megindul a harc az erőforrásokért, majd kitör az erőszak. Mindenben változtatni kell ebben a folyamatban*

2. A káros állapotokat kezelni kell, irgalommal, szeretettel és mindent meg kell tenni, hogy a probléma megoldódjon és ne termelődön újjá. Minden olyan struktúrával, vallással, ideológiával, ami nem ezt segíti küzdeni kell.

3. Meg kell fogalmazni a legnemesebb álmaitokat a saját világokról. Lehet, hogy csak kicsi körökben, de Ti hordozzátok a reményt. Pontosak azok, akik megváltoztatják a gondolkodásmódjukat.

4. Keressétek a jó példákat és kövessétek.

- És a vallás?

-Az egy nagy tévedés, hogy a vallás Istenért van. Istennek nincs szüksége semmire, vallásra sem. Olyan vallásoknak van létjogosultsága, ami azt segíti, amiért én jöttem. Ami ezt nem segíti, az inkább árt, mint használ.

-Tehát szomorú vagy a világot tekintve?

-Próbálok reális maradni és látom a folyamatokat. Segítem azt, ami az életet szolgálja és ez hatalmas öröm. De azt tudnotok kell, az idő végtelen tengelyén a ti korotok csak egy kis vonal. És mint mondtam az élet örök. Itt a Földön is, ahogy a mennyben. Emeljétek fel magatokat!

Ha Ti elbuktok a létezés próbáján és elpusztítjátok a világokat majd tíz vagy százezer év múlva, kihajt egy fűszál, lesznek újra erdők, madarak, ugrándozó majmok a fákon és megjelenik az új Ádám és az új Éva

- És lesz paradicsom meg kígyó! - bújt ki belőlem a kisördög.

- Valami lesz! Majd kitalálok addig valamit - nevette el magát.

- De most nekünk kell kitalálni valamit - gondolkodtam el a holnap felénk tornyosuló árnyain.

- Igen ez a Ti dolgotok! Van elég muníció a tarsolyotokban, és a fejetekben, szeretet a szívetekben és tettvágy a kezetekben. De ismétlem a cselekedeteket és a gondolkodást nem szabad kijátszani egymás ellen. Ahogy egy testnek is több tagja van. Mindenkinek van elég dolga. És a cselekvés is sokféle. Legyetek egyek ennek tudatában. És persze másban is.

Jól esett ez a határozott biztatás. és az egy óra is lejárt.

-Mennem kell – mondta, - vannak más juhaim is.

Pár szót váltottunk még a családról meg a személyes dolgokról.

-Megölelhetlek.. ? - kérdeztem tétován.

-Hát persze, hiszen nálunk ez a módi.

HOLLAI KERESZTÉLY

HOGYAN LÉPEK BE A TEPLOMBA?

Félelemmel? Isten szeret, istenfélelem ószövetségi gondolat.

Kíváncsian? Ezért talán nem haragszik meg nagyon a Mennyei Atyánk.

Áhítattal? Ez nem jár messze – szerintem – a helyes megközelítéstől, de egy kicsit profán.

Egy moszlim dzsámiba, egy buddhista szentélybe? Tisztelettel, mert sok embernek ezek a helyek mutatnak irányt a Végtelenség felé.

Mint apám házába? Igen, itt biztonságban vagyok, csak jót tanulhatok, s meleg közösségbe kerültem!

Ki a földi gazdája a templomnak? – A papom.

Ki a papom? Ez e gondolatmenetemenek a fő kérdése!

Az újságok rendszeren megszéllőztetik – joggal – a főleg az Amerikában történt, a fiatalok kárára megesett papi molesztálásokat.

Rögtön fölmerült bennem egy kérdés: az illető pap a kötelező nőtlenség miatt ferdült el, vagy azért lett pap, mert a természetes kapcsolat a nővel, a házasság nem volt szimpatikus a számára.

Azt hiszem, hogy így eleve rossz a megközelítése a témának.

Attól nem lesz senki sem pap, hogy elvégezte a teológiát.

Attól sem, hogy átesett a felszentelési szertartáson, ami nagyon hasonlít egy titokzatos beavatási ceremóniához! Szerintem úgy kéne elindulni a megoldás felé, hogy első lépésként néhány ember, akik nagyjából hasonlóan gondolkodnak az élet alapvető dolgairól, megpróbálnak egy közösséget létrehozni. Egy ilyen közösség, baráti társaság némi lelki háttérrel is, gyakrabban vagy ritkábban összejönne és beszélgetnének az életüket meghatározó eseményekről; esetleg a szentírást is kézbe vennék, hogy egy-egy részletet alaposabban tanulmányozzanak, s a tanulságokat valahogyan az életvitelükbe is beágyazzák. Úgy, hogy ezáltal más ember is észrevehesse azt a kisugárzást – kimondatlanul is –, ami a másfajta életvitelből származik, ami a másik emberben is valami barátságot, bizalmat, melegséget gerjeszt.

Egy ilyen társaságban, jó, ha valaki jártasabb a bibliában, a szervezkedésben, esetleg valami liturgiára is van ötlete. Persze ez lehet változó; lényeg, hogy ne

legyen öncélú, hanem olyan, hogy mindenkit észrevétlenül belerendezzen a társaságot összetartó, a hétköznapi életnél egy kicsit emelkedettebb helyzetbe.

Ez az ember valószínűleg nem a legfiatalabb tag lesz, de a kor nem számíthat! A közösség választaná meg. A „fölszentelésére” külön nincsen szükség, mert így maga közösség válna szentté, amelynek ő egy fontos tagja! Akire különösen fontos szerep vár a kiemelkedőbb alkalmakon, mint az újszülött megáldása, a házasulandók megáldása, a halottól való búcsú, s annak valamilyen emberhez méltó nyugalomra helyezése.

Ezekben az esetekben talán valami igen egyszerű ruházati jelzéssel is segítheti a hozzátartozók lelki emelkedettségét.

Ez volna a pap, aki természetesen az életvitelében is olyan ember lenne (nő vagy férfi), aki elősegíti a fentebb leírt harmóniát, aki csöndben segít, de ő maga is elfogad minden jó tanácsot, s igen természetesen belesimul a közösségbe.

Természetesen, ha így képzeljük el a papi feladatokat, akkor eleve nem történhetnének meg a fent említett szörnyűségek.

Másrészt megvalósulna az, amit Jézus Isten-Országának nevez.

2018. szept.27.

FARKAS ISTVÁN

ÖREGEK

Baráti társaság is voltak, mert barátok voltak már ötven éve. Lelki közösség is voltak, mert mindennapjaikat igyekeztek a lélek szava szerint rendezni. Vitakör is voltak, mert havonta egyszer, együtt, öt órán keresztül vitatkoztak a világ, az élet, a társadalom, az egyén, vagy éppen a család aktuális problémáin. Vallásosok is voltak, mert találkozásaiknak megvolt a forgatókönyve, liturgiája és ebben szerepet játszott az elmélyült elmélkedés, ima, ének. Önképzőkör is voltak, mert tájékozottak voltak a világ, a vallások, a politika, a környezet, a társadalmi élet kérdéseiről. Emberek is voltak, mert ahány annyiféle temperamentum, családi állapot, családi helyzet, gondolkozásmód és vélemény. Már jókat tudtak nevetni egymás dühkitörésein, bögésein, türelmetlenségein, elégedetlenségein, mert fejből tudták egymás véleményét és a kitérősek előjeleit is jól ismerték. Türelmesek is voltak, mert már ötven éve hallgatták, elfogadták, megértették egymást. Titkaik nem voltak egymás előtt. Nem is lehettek. Ott, az összejöveteleken sírták el, nevték el mindazt, amit esetleg otthon sem tehettek meg tapintatból, szeretetből,

a béke kedvéért. A házastársak – hol a férfi, hol a nő – valahogy kikoptak mellőlük. Tudtak a közösségről, ismerték is egymást, de nem jöttek, pedig jöhettek volna. Néha, együtt nagyon intellektuálisak voltak és ezt sokan nem tudták elviselni. Kimaradtak. Aki maradt, az megtartotta vesszőparipáit, a kályháját és skatulyáit. A vesszőparipákról is leszálltak néha, a kályhától is el-elmerészkedtek a nyitott ablakig és a skatulyák egy kicsit mindig nyitva álltak, így volt bennük élet, mozgás. Ők voltak egy nagyobb közösség öregei. Három generáció nőtt már fel a kezük alatt, ezért voltak okosak, tapasztaltak és türelmesek a fiatalokkal. Mindegyiküknek meg volt a maga egy-két, fiatalabbakból álló közössége.

Mikor lakhelyet változtatott, keresni kezdte, hol folytathatná közösségi életét. Akkor talált rájuk. Féltve ment a találkozóra. Jóval fiatalabb volt. A közösség alapszellemét ismerte – adás, szolgálat, szelídség –, de azt is tudta, hogy ezeket mindenki másképpen éli meg. Ismerte a forgatókönyvet is, de azt is tudta, ahány ház annyi szokás. Befogadták. Ő is befogadta őket, bár tartott tőle, hogy túl okosak lesznek neki és hozzájuk öregszi. Nem így történt. A sok olvasás, szöveg, magyarázat, politika, teológia, filozófia valahogy feloldódott a találkozó légkörében. A mindennapok eseményei ezernyi szállal szőtték át a legelvontabb vallási témákat is. Valahogy élő, emberközeli maradt az egész. Sokáig nem értette, mi tartja össze őket. Jól érezték magukat együtt, de ez kevés ötven évre. Nézte őket, nézte két évig. Akkor fedezte fel, hogy minden egyéni személyiség vonás és minden külső környezetbeli különbség: nyomorúság, megpróbáltatás, nélkülözés, vagy éppen öröm, gazdagság ellenére volt bennük valami egyedi, sugárzó békesség, szelídség. Pedig nem voltak lagymatag, csak agyaló, de nem élő, életunt nyugdíjasok. Az egyik aktív, tüntető természetvédő, a másik még mindig dolgozó matematikus, professzor, a harmadik hat gyereket és négy unokát összetartó családanya, a negyedik világjáró és előadó teológus, az ötödik virágkertész vállalkozó, a hatodik nyugdíjas magyartanár, aki egyedül lévén egy nagycsalád pótnagymamai teendőit vállalta fel. A szelídség lassan rá is hatni kezdett. Nem lett aktívabb, de amit felvállalt, azt végig csinálta becsülettel. Rendbe tudta szedni magában a fontos és kevésbé fontos dolgokat. Kinyílt a világ számára, mert a szemével már nem kifelé, hanem befelé nézett. Kifelé a szívével látott. Az együttérzés megszelídítette őt magát is és együttérzése eredményeként a világ s szelídült körülötte.

Olyan helyet talált a világban, ahol föld és ég összeér. Saját helyét találta meg.

Dobogókő, 2000 nyara

SIMONYI BÉLA

FEHÉR, FEKETE, SZÜRKE, KÉK

Fehér: Milyen jól érzem magam. Megint igazán jó légkörben, testvérek között voltam egy napot. Megerősödtem abban, hogy a világ lehet jó és mi tudunk tenni ezért!

Fekete: Hát persze, hogy a világ jó – csak jól kell hozzányúlni. Lóg a sok banán a sok mamlasz fáról és ügyesen be kell takarítani.

Fehér: (Félfordulattal, kicsit meghökkenve, kicsit értetlenül megnézi magának Feketét.) Igen, Isten gondoskodik rólunk. Nekünk pedig gondoskodni kell azokról, akik gyengébbek nálunk.

Fekete: Pontosítsunk. A te Istenednek nagy a birkanyája. Én meg végigdöngetek az Audimmal a buszsávban és benyomok a birka-sor elé. Ha Te a világtéped szerint szépen sorba állsz, akkor mi totál jól megvagyunk egymással.

Rézbőrű oldalt álldogál, támaszt egy oszlopot és nézi őket.

Bejön egy Kék és egy Szürke arc, a Kék nyitott gondolkodású (bizakodó szájvonal), a Szürke igavonó átlagember (fanyar szájvonal).

Kék a Fehérhez: Azt megértem, hogy Te otthon meg a barátaid között jól érzed magad, de nem félsz, hogy ezt a kis idilli védettséget ledarálja a valóság?

Fehér: Mi sok évszázad után újra tisztán felfedeztük az Evangéliumokat. Az élet küzdelmes, de nem félünk.

Kék: Aha. Nekem ettől csak a kérdéseim szaporodnak. Ha jól értelek, nem csak azt reméled, hogy a kis idilli körödet nem darálja le a külvilág, hanem még küldetéstudatod is van, hogy te változtasd jobbra a világot. Mondd, hogyan csinálod?

Fehér: Barátunkká teszünk bárkit, akiben elegendő jóérzés van. Békesség a földön a jóakarátú embereknek! És egymásra találunk, és egyre többen leszünk. Hiszen minden embernek az a jó, ha szeret és ha szeretetre talál, ha őt is szeretik. Ez vonzó.

Fekete: Mondom, nagy az Isten birkanyája, – ti nagyon jó haverjaim vagytok. Érdekes módon, aki teheti – mondom, aki teheti –, az nem hozzátok akar hasonló lenni, hanem hozzám. He-he-he. A ti Istenetek valójában birkákat tenyészt, jól emlékszem, valami Jópásztor? Úgy látom, sikeres ebben. He-he.

A múltkor valaki lefújta szilikonolajjal a szélvédőmet, amikor a járdán álltam az Audimmal. Az a köcsög biztos, hogy nem a ti fajtátok volt. Ti aranyos hülyék vagytok.

Kék (látszik, hogy bosszantja, amit Fekete beszél, de ő a Fehérhez szól): És mondd, azon kívül, hogy szeretitek egymást, amikor együtt vagytok, mi minden van az életekben, ami kizökkenti a rossz vágányról azokat, akik látnak Titeket?

Milyen munkahelyeken vállaltok munkát? Hogyan szóltok bele a közélet dolgaiba? Hogyan készítitek fel az életre a gyerekeiteket? Hogyan lesznek a gondolataitokból terjedő és megvalósuló elképzelések? Hogyan csatlakoztok egymás gyakorlatias ötleteihez? Növekszik-e a közösségetek? Hogyan hoztok tétre menő közös döntéseket, ha hoztok? És ha nem, akkor működik-e valójában a közösségetek? Csupa kérdés vagyok, ne haragudj!

Fehér: Várj, először kérdezzük meg őt is, (mutat Szürkére), ő hogyan él?

Szürke: Lehúzom a munkahelyen a napi 10-12 órát, mert élni kell. Örülök, hogy van munkahelyem. Megtanultam, hogy pofázni nem érdemes, se munkahelyen, se politikában. Nem kívánok a sok szeméttel foglalkozni. Fáradtan hazamegyek, eszem egy jót és van ötven csatorna a TV-n. Hülye f... a Győzike, hülye pi... a Mónika, de el lehet röhögni rajtuk az estét. Reggel ébredéstől meg Boros és Botskor röhögcsél helyettem is. A lényeg, hogy a lehúzó gondolatoknak ne maradjon hely a fejemben.

Fehér: De hát barátom, nem szeretnél-e eljárni közénk, ahol mindenki kedvesen fogad, értelmes dolgokról beszélgetünk és számíthatunk egymásra?

Szürke: Még mindig nem látom, hogy a bájolgáson kívül mit ajánlasz. A sörömet magam is meg tudom venni.

Kék: Lehet, hogy az a bájolgas nem kevés a Te magadra maradt életeddel szemben. Nem?

Szürke a Kékhez: Ha az a bájolgas nem csak látszat lenne, akkor hatása lenne. Olyan hatása, hogy nekem nem kellene kérdeznem, hogy mit ajánlgat, hanem kilátszana számomra a Mónika segge mögöl is. Ha nem a TV-ben, akkor internetes fórumokon, ha nem ott, akkor az ismerősök emlegetnék előbb-utóbb. Hiszen néha azért megnézem magamnak, milyen világban élek. Semmi különös nem látszik ki belőlük. Ezek saját maguknak csinálnak egy kis illúziót, hogy jól érezzék magukat. Vagy nem így van?

Szürke a Fehérhez: A Te Isten-képed hazug kép. Mivel nem tudsz mit kezdeni a valósággal, azt hirdeted, hogy ez csak egy ideiglenes színpad a mennyországba átjutás előtt. A valóság szerinted az, hogy Isten csakis szeretet, az ember alapvetően jó. Bár ez valahogy nemigen jut érvényre, ezért csakazértis beragadsz abba a mantrázásba, hogy minden jó, ha vége jó, márpedig a jó végül elnyeri jutalmát – szerinted. Azt hiszed, ilyen önhülyítéssel példamutatónak képzelheted magad?

Fehér: Van köztünk, aki folyamatosan csomagokat küld rászorulóknak. Van köztünk, aki öko-falut alapít. Van köztünk, aki egy budapesti kerületben sportfoglalkozásokkal végzi a népnevelést. Van köztünk, aki fogyatékos gyerekeket gondoz.

Kék: Ezek "magányos futók", külön egyéni ételteljesítmények, vagy pedig a közösség szervezetten ott dolgozik mögöttük és velük? Együtt mozdulnak, támogatják? Hosszú távon beleszövődik a társadalomba a leghősiesebbek hatása? Vagy csak egyéni pozitív mániásság, aztán majd kihuny, ha belefárad?

Fehér: Hát... Nem igazán tudom eldönteni. Például a nyáron ki kellett pakolni egy szobát. Végül egy hónap késéssel csak akkor sikerült, amikor külföldről hazaérkezett egy épkezláb társunk, az egész közösség csak tologatta a dolgot. – De azért azt gondolom... Szóval azt remélem, hogy igen, a közösség ott áll mögöttük.

Fekete: Ó, ettől az aranyos önámítástól vagytok ti jó haverjaim. Keblemre, birkucik! A hőseitek még kellemetlenek is lehetnének, ha nem pusztán a jótékonyságokban jeleskednének, hanem valami mondanivalójuk is lenne a birkaságon túl...

Kék (átveszi a szót): ...szociális igazságosság, alternatív pénzforgalom, adózási autonómia, társadalomszerveződés, rákérdezés az egyházakra, rákérdezés az értelmiségre: a felelősségük számonkérő ösztökélése, a klímabajok és a környezet tönkretételének megoldását rámenősen szorgalmazni, külföldi alternatív mozgalmakkal hatékony együttműködések, és egyéb ilyen ébresztő mocorgások – jól értem, hogy mitől állna helyre a világ folyása? Az a baj, hogy ezeket én is csak felsorolni tudom, és hiába várom és hiába keresem azokat, akik nem csupán aranyos jógyerekek egy-egy kérdésben, hanem egy rendszerben látják a problémákat, sőt, még a megoldásokat is. Csak a bajok foltozgatását, kiscserkész igyekezetet látok. Vagy még azt sem, csak langyos átlag-életeket.

Rézbőrű (kezdet óta először szólal meg): Amit Te keresel, az nem kevesebb, mint egy olyan komplex, teljes és működőképes ÉLETMODELL, amely mindezekre együtt megoldás. Lehetőleg már el is kezdve a gyakorlatban... Szóval amihez már csatlakozni is lehet. És persze nem évszázadot visszalépve, például paraszti életformába, hanem a mai tudományos színvonalon, és mégis szerény, önkorlátozó, környezettudatos életmodell. Vonzó legyen, ne aszkézis. – Jó kis vágyálom, nem csoda, ha nincs még készen.

Fehér: Már most is lehet csatlakozni, mi bárkit nyitott szeretettel várunk!

Kék: Mihez lehet csatlakozni, barátom? Akinek ma józan és nyitott esze működik, már nem tud gondtalanul összejárni valamiféle fotel-közösségekbe. A közösség és az egyének mögött van valami döntően más életstratégiátok? Kimondatlanul nem az uralja az életeteket, hogy ne csúsztatok a tegnapihoz képest lejjebb életszínvonalban? Nem szívja ki idegeiteket és velőtöket a megélhetés? Mit látnék, ha a napi életeteket, a családi költségvetéseket, a kapcsolataitok irányait látnám?

A különbség nem csak a neveltetéseket? Mondjuk például az a „jógyerek-vagyok” érzés, hogy csak akkor van jogod élni, ha a buszon felpattansz és átadod a helyedet? Lelkileg lefűrészelt szarvak – ez nem életstratégia, pláne nem evangéliumi életstílus, hanem jobbára csak a jólneveltség beidegződése.

Fehér: De köztünk igazi prófétai hangok élnek!

Rézbőrű: Nekem más a próféta-fogalmam. Azt, amiről te beszélsz, úgy mondanám, hogy vannak a régi időkől megmaradt címer-alakjaitok, akik főszereplők az önámítás fenntartásában. Megtapsoljátok a prófétainak hangzó színpadias semmit, azzal a hittel, hogy épp megint megváltottátok a világot. És aztán szépen újra hazamentek, valódi változás és változtatás nélkül. Még a mondataitokban is óvakodtok az önmagatokon számonkérhető, komoly gyakorlati lépések megfogalmazásától, pláne bármiféle tárgyilagos mércéktől.

Az segíthetne, ha hajlandók lennétek maszatolás nélkül összehasonlítani két életstratégiát: a kispolgári túlélést és az aktuális helyzetre megalkotott evangéliumi praxist. Már ha egyáltalán létezne még a fejtekben az utóbbi.

Fekete (kissé negédesen): Szégyelljétek magatokat, Fiúkák. Ez a kedves Fehér olyanokról mesélt, akik ennek a társadalomnak igazi krémje. Boldog lehetne ez

a társadalom, ha nagyrészt ilyenekből állna. (Félrefordulva: ...Én meg pláne elégedett lennék.)
Újra hangosan: Ezek rendes jókisfiúk és jókis lányok...

Fehér (sértetten): A te szádból ez szitokszó! Nem kértem, hogy a pártomra állj!

Fekete: Nem kell kérned. Én csendben is elégedett vagyok azzal, ahogy beilleszkedtek a nagy darálóba, a hurkatöltőbe, a sznobság meg az önigazolás korlátai közé. Fehérkém, a Ti szövegeitekre úgyis csak az figyel, aki amúgyis egyetért vele. Ringatjátok magatokat egy varázsszöveggel: „Mi jószándékúak vagyunk!”
Van, aki Boros-Botskort kajol, és van, aki azt, hogy ő Isten aranyos gyereke. Nekem ez egyformán a fincsi hurkatöltelékek, a birkák viselkedése. – Na, ez a szövegem most jobban tetszett?

Kék (Fehérhez): Szeretnék visszatérni a fő kérdéshez. Vannak köztetek olyanok, akik eléggé magányosan futó hősök, valójában nincs mögöttük a nagyközösség. Vannak programjaitok, ahol önmagatokat szeretitek és ezt nagyon élvezitek. Mi más van még ezen a két dolgon kívül? Olyasmik érdekelnének, amik válaszok a korábbi felsorolásomra. A társadalmi igazságtalanságtól a klímaproblémáig, a vidéki-városi élet szembeállításától a pénz hatalomig... Ami azt mutatná, hogy láttok is, nem csak néztek. Tudtok, mertek gondolkodni, közös stratégiákat kitalálni, sőt, közösen cselekedni is.

Rézbőrű: Enélkül nektek és a gyerekeiteknek sincs más esélye, mint esténként dögfáradtan hazavonszolni magatokat. Az arctalan (vagy sokarcú?) Nagyúr már ma is százféle módon leszívja a véreteket. Azzal, amennyi mozgásteretek és erőtök van, még mindig csak azt játsszátok, hogy „a család a mi mentsvárunk és kis birodalmunk, ahol békét és erőt meríthetünk az élethez”. Nem akarjátok észrevenni, hogy – családostul-mindenestül – kiskacsák vagytok krokodilok tavában? Na jó, nem esznek meg, semmi véres esemény – hanem csak kásává főzik az emberek életét, kifacsarják és a maradékot apránként lehúzzák a vécén. Nem látod ezt például akkor, amikor a gyereked állást keres? Ügynök lehet, csicskás, gépcsavar-senki. Vagy látjátok ezt, de azért az evangéliumi címke és a jóléti életmód egyvelegével manővereztek, húzzátok az időt?

Fekete: Te alattomos szemét, most veszem csak észre, min ügyeskedsz! Neked nem egyszerűen nem tetszik, hogy pénznek áll a világ, hanem megpróbálsz elhitetni, hogy ki is lehet szállni ebből a hurkatöltőből. De már nem a kommunizmus időszakát éljük, amikor hősies érzéssel lehetett mást próbálni. Itt valójában mindenki

kuncsorog, benne akar maradni a rendszerben. Akkor is, ha Jézust emleget. Hiába próbálkozol.

Rézbőrű (Feketéhez): Nem fáradnék azzal, hogy szilikonolajat fújjak a járdán pofátlanul parkoló kocsidra. Fontosabb és alapvetőbb dolgokra kell a találékonyság, az ügyesség és az energia. Én nem akarok elvakultan menni előre valamiféle Golgotáig, de émelyít az önigazoló kispolgári manőverezés is. Azt a koncepciót és azt a közösség-hálózatot, amire érdemes időt és erőt szánni, úgy kell felépíteni, hogy épp a legérzékenyebb pontokon függetlenné váljon a hurkatöltő-rendszerrel. Saját vérkeringése legyen – és a te fajtád ne találjon élősködő vagy gyilkos fogást rajta.

Kék: Ne folytasd, mert itt helyben hasbaló ez az Audis vagy valamelyik csicskása. Fekete nem a járdán parkolással teszi a legnagyobb kárt a társadalomnak. Amit Fehér mondott, az nekem kissé limonádé. De Te érdekeset pedzegetsz, keressünk majd egy helyet, ahol beszélhetünk róla. Elhívjuk esetleg Fehéret is, hátha képes felébredni és komolyan venni azt a szellemiséget, aminek egy lebutított limonádéját szopogatja? És mit gondolsz Szürkéről?

Rézbőrű: Fehér közösségének a nyelvén azt kérdezed, hogy vajon a jószándékú farizeus vagy a megfáradt halász az, akivel érdekesebb beszélgetni? Ki hajlandóbb félretenni a beidegződéseit, a bátortalanságát vagy az önigazolását és átgondolni a helyzetét? Tegyük próbát, kérdezzük majd meg Fehéret is. De lehet, hogy Szürkével előbb szót lehetne érteni.

ELHUNYT KÁLLAY EMIL PIARISTA SZERZETES, EGYKORI TARTOMÁNYFŐNÖK

2018. szeptember 28-án, 18 óra 50 perckor, életének 90. évében, szerzetességének 71. évében, áldozópapságának 65. esztendejében elhunyt Kállay Emil piarista szerzetes, egykori tartományfőnök, a csíkszeredai misszió tagja. Nyolcvankilenc évet élt.

„Ti barátaim vagytok, ha megteszitek, amit parancsolok nektek!” (Jn 15,14)

Kállay Emil piarista szerzetes 1929. január 19-én született Kisújszálláson. A debreceni piarista gimnáziumban érettségizett, majd 1947-ben öltözött be novíciusnak. 1950 nyarán a szerzetesrendek feloszlásakor az állam által előírt létszámkorlát miatt a kereten kívüli szerzetesnövendékek közé került, így tanulmányait az esztergomi főegyházmegye növendékeként a Központi Szemináriumban folytatta. 1953. június 14-én szentelték pappá az esztergomi székesegyházban, 1954-től az esztergomi Vízivárosban, 1955-től Érsekvadkerten, 1956-tól Nógrádmegyeren, 1958-tól Budapest-Törökőrön volt segédlelkész.

Piarista szerzetesi hivatásánál fogva mindig különösen fontosnak tartotta a fiatalok nevelését. 1960-ban kapcsolatba lépett a Regnum Marianum mozgalommal, melynek vezetőit később a diktatúra kegyetlenül meghurcolta, őt magát pedig politikai kényszerűségből az Esztergomi Érsekségi Főhatóság 1962-ben három évre eltiltotta papi hivatásának gyakorlásától, csupán fizikai munkavégzést engedélyezték számára.

Ekkor tanulta ki a rádió- és TV-műszerész szakmát, mivel úgy gondolta, hogy szerelőként föltűnés nélkül járhat a katolikus családokhoz. 1965-től kezdhetette meg újra egyházi szolgálatát. Változatlan odaadással végezte lelkipásztori munkáját, elsősorban az ifjúság körében. Tizenkét éven át fiatalokat oktatott a Rókuskápolnában, eleinte kiségitőként, majd 1967-től segédlelkészként. 1977-ben a budai Szent Imre (ciszterci) plébániára került segédlelkésznek. A rendszerváltáskor az ő ötlete alapján elsők között alapítottak civil egyesületet.

Bár csupán ideiglenes fogadalmat tett, ami az évek alatt jogi érvényét veszítette, egyházmegyei papi szolgálata közben mégis mindvégig hű maradt piarista hivatásához. Ünnepeyes örökfogadalmát csak a rendszerváltozáskor, 1989. február 9-én tehette le. 1991-ben beköltözött a budapesti piarista rendházba, ahol négy éven át oktatta a rendi növendékeket és a gimnáziumban is tanított. 1995-ben, majd 1999-ben újra négy évre a Piarista Rend Magyar Tartománya vezetőjévé, tartományfőnökévé választották. Idős kora ellenére 2007-ben, 78 évesen is aktív részt vállalt a piaristák székelyföldi missziójának újraindításában, aminek köszönhetően Csíkszeredában megnyitották a Piarista Tanulmányi Házat.

Állami és önkormányzati részről több elismerésben is részesült sok évtizedes közösségalkotó és az ifjúság neveléséért végzett áldozatos munkájáért: a már gyémántmisés atya 2014-ben, 85 éves korában a szentimrevárosi közösségért végzett több évtizedes munkája elismeréseként Pro Urbe díjat kapott; a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia 2016. március 1-jén Pro Ecclesia Hungariae díjjal ismerte el 63 éves lelkipásztori szolgálatát; 2017. augusztus 20-án a Magyar Érdemrend Tisztikereszt polgári tagozat kitüntetését vehette át.

Kállay Emilt gyászolják rokonai, rendtársai, barátai, egykori tanítványai, lelki gyermekei és tisztelői. Isten irgalma és szeretete legyen vele, az örök világosság fényeskedjék neki!

Forrás: Piarista Rend Magyar Tartománya

Fotó: Thaler Tamás

LEVELESLÁDA

DÓRY ISTVÁN

KEDVES SZERKESZTŐSÉG!

Kaszap Márti álmához (*Koinónia, XV. évfolyam, 10. szám, 3878. old.*):

Mi szóról-szóra úgy gondoltuk - és gondoljuk ma is - ahogy Márti leírta. Ez az ökológiai szükségszerűség, ezt kell megtenni, semmi mással nem is érdemes foglalkozni.

Tettre készek voltunk, vártunk a jelre, hogy elkezdjük a "Bokor kommuna" életét. Amikor lementünk a két gyerekkel Antalfára, a Zánkától 4 km-re lévő festői kilátású kanyarban pillantottunk össze Magdival, hogy ezt nem tudjuk így végigcsinálni, naponta, kerékpárral, iskolába, vonathoz, rokonokhoz. Aztán később már mindenki számára nyilvánvaló volt, hogy Antalfa egy autós nyaralóhely - mint ahogy a Schönstattiak is Budaváriban ezt a funkciót építették ki, jóval több pénzből. Mi csak fölvetettük, hogy a fenti iskola és a lenti természetvédelmi terület között kezdettől fogva tegyünk különbséget, azt a 200 métert sétálva is meg lehet tenni, ne szennyezzük a saját vízbázisunkat.

Akkor még nem tudtuk, hogy van egy olyan szabály, hogy belterületbe vonni csak belterülettel szomszédos földet lehet, és ahhoz is 47 hatóságnak kell hozzájárulnia.

Most is, és minden alkalommal várjuk a Bokrot egy sokkal kevésbé szigorúan kommunaszerű, de ökológikus, szerény, igazságos, fenntartható életre.

Egy faluban, ahol nem vagyunk kinézve, ahol végigcsináltuk a belterületbe vonást, ahol a villanyvonal és kerékpár közlekedés kiváló, van iskola, van pékség, van asztalos üzem több is, ahol nincs munkanélküliség, és nem a turizmus az egyetlen megélhetés. Ahol megvan a kútvíz is, de a hivatalos vízbekötés is, minden házhoz megy alternatív villanyvezeték is, és a szennyvízrendszert ugyanolyan gondossággal kiépítettük, mint Antalfán. Mindezt ingyen ajánljuk a Bokornak.

Minden érdeklődő Bokortagot mindig szeretettel várunk (Újkér állomástól 100 méterre). Lehet nálunk aludni is. Csak odajegyvet érdemes venni.

Üdv: Pista
06-70-579-8219

U.i.: Egyszer felvetődött a KV-ban, hogy ott az a hét ember, akinek tényleg nincs semmi titkolni valója a szeretetben egymás előtt, tegye a havi bevételének 10%-át egy dobozba, és osszuk újra próbaképpen, jelképesen. Nem realizálódott...

MIKLOVICZ LÁSZLÓ

HORVÁTHNÉ BAJAI ÉVA

HOMÍLIA

HOSSZÚ AZ ÚT JERIKÓIG

Szám 11,25-29;

Jak 5,1-6.

Mk 9,38-43.45.47-48

Aligha vitatható, hogy ez az egyik legszebb mondat az Újszövetségben: „Egy a ti Atyátok, a Mennyei, ti pedig mindnyájan testvérek vagytok!”. Nemrég arra gondoltam – a tömörség szokásos bővületében –, hogy ha Jézus ehhez még hozzátette volna (a biztonság kedvéért): „Viselkedjete is eszerint!”, akkor megkaptuk volna tanítása 2-mondatos összefoglalását. De egyszerűen elbizonytalanodtam. Nemde a Tizenkettőnek mondta, amit mondott? Akkor csak a tanítványi körre vonatkozik? (Szép is volna, ha a muzulmán bevándorlókat – akikről annyi rosszat hallani - is testvéreinknek kéne tekintenünk!) Problémámmal Jézushoz fordultam. (Néha megbeszélünk ezt-azt.)

- Mester! Ki az én testvérem? Jézus – szokása szerint – egy történettel válaszolt:

2018. májusának utolsó hétvégéjén csödület keletkezett egy párizsi ház előtt. A járókelők szinte jajveszékelve néztek fölfelé, mert a 4. emeleti erkély korlátjának külső oldalán egy négyéves forma gyerek lógott. Kapaszkodott a korlát peremébe, de vajon meddig bírja? Ezt kérdezték egymástól aggodalmaskodva a derék franciák. A lármára odaszaladt egy – a közelben tartózkodó – néger fiú, aki nemrég emigrált Maliból. Amikor meglátta fent a veszélyben lévő gyereket, egy pillanatig sem habozott. Először a legalsó szint erkélyére mászott, majd korlátról korlátra lendítette magát, és elég gyorsan elérte a 4. emeleti erkélyt. Felkapta a halálfélelemtől reszkető gyereket, és biztonságba helyezte.

- A történet szereplői közül ki volt a testvére a párizsi kisgyerekeknek? – kérdezte tőlem Jézus. Aki irgalmasságot cselekedett vele! – vágtam rá. Sose voltam jó tornász, ezért kicsit féltem, hogy azt mondja majd Jézus: „Menj, és hasonlóképpen cselekedjél!”, de ehelyett megkért, hogy terjesszem ezt az esetet. „Még sokan nem ismerik, és még többen vannak, akik nem értik.” - tette hozzá. Búcsúzóul még megjegyezte: „Észrevettem, hogy emlékszel arra az egykori példabeszédemre, ami úgy kezdődik, hogy egy ember Jeruzsálemből Jerikóba indult. Az a baj, hogy az az ember még mindig úton van, mert nekem mindig előlről kell elmesélnem ugyanazt a történetet...”

Valóságos kincses bányát jelentenek számunkra az imént hallott szentírási részek. De mielőtt nekilátnánk az üzenetek kibányászásához jelzem azt a templomokban szokatlan lehetőséget, hogy a homília végén röviden hozzá lehet szólni, vagy éppen kérdést feltenni, amire bárki válaszolhat. Bátorodom ezt azért is tenni, mert Isten népe, közösségének természetes megnyilvánulása kell, hogy legyen a párbeszéd vagy egy divatosabb szót használva az interaktivitás. Azért is bátorodom ezt javasolni, mert éppen tegnap délután volt egy megbeszélés Beer Miklós püspöknél, aminek a témája az egyház megújításának módjai. Íme egy lehetőség.

Kedden Biblia kör (BK) volt, minden kedden van és gondoltam, hogy megkérdem az ott lévő testvéreimet, hogy kinek mit mondanak a vasárnapi szentírási részek. A versenyszférában ezt hívják brain-stormingnak, agyviharzásnak és az így születő jó ötletek segítik a vállalkozás vezetőjét a jó megoldások megfogalmazásában. Jelen esetben az én dolgomat könnyítették meg, tehát amit most elmondok az kedden este körvonalazódott. Mielőtt ezt megtenném azt az örömet kell elmondanom, hogy a BK pont 10 évvel ezelőtt alakult meg és jelenleg is nyitott azok számára akik alaposabban szeretnék megismerni az evangéliumokat. Kedd, 6 óra, Közösségi ház!

Amit Számok könyvéből olvasott fel Hajni azt mondhatnánk, hogy Mózes álmát-vágyát fejezi ki, de azt is, hogy a szeretet Atyja is ezt szeretné. Az utolsó mondatra gondolok: „Bárcsak az egész népet prófétává tenné az Úr, és kiárasztaná rájuk lelkét!” Vagy átfogalmazva: „...de jó volna, ha minden gyermekem gondolataiban, szavaiban és tetteiben ott lennék...!” Az ószövetségi szidó emberekben még a személyválogató Isten kép élt: valakiket kiválaszt, másokat meg nem; valakiket megment, másokat meg hagy elpusztulni, vagy éppen ő pusztítja el őket. Jézus ezt a hagyományt cserélte le a személyválogatást nem ismerő Istenképre ezzel megkérdőjelezvén az egész zsidó vallási hagyományt.

De mit is tesz az, hogy próféta? És egyáltalán: lejárt már az idejük, keresztelő Jánossal véget ért a próféták hosszú sora? Jézus után már nincs szerepük a prófétáknak, manapság nem teremnek próféták? A kérdést úgy válaszolhatjuk meg, hogy megpróbáljuk definiálni vagy körül írni a próféta fogalmát... esetleg megpróbálja-e valaki? (...nem próbálta meg senki...)

Szóval a próféta (hírnök, szóvivő, beszélő), Isten szavát közvetítő ember, aki arra teszi fel az életét, hogy az Isten akaratát, intelmeit, ítéletét, terveit elmondja az embereknek. Elmondja még akkor is, ha emiatt üldözik vagy éppen az életére törnek. A próféták a jelen tapasztalataira támaszkodva a jövőbe is mutatnak. Ez azonban nem a jóslás babonás gyakorlata, hanem az éleslátás megnyilvánulása. Izaiás még azt is átélte, hogy ő az Úr által kiválasztott, meghívott ember. A kérdés továbbra is kérdés: vannak-e próféták a mai világban? Ha a próféta legfontosabb megnyilvánulásának azt tartjuk, hogy a szeretet Istenét akarja bemutatni az embereknek, akkor bizony egyértelmű a válasz: vannak próféták ma is. De hogyan ismerhetők meg? A romlatlan emberi szív érzékenysége segítségével és a gyümölcsseikről. Van még egy közvetett ismérvük is: általában üldözik őket. Az ószövetség prófétái között alig van egy-kettő akik ágyban párnák között haltak meg. Jézus értelmező szótárában pedig a próféta, a tanítvány, az apostol és a tanító szinonim fogalmak.

Mi a tanulság számunkra mindebből? Talán az, hogy valamennyiünknek Jézustól ránk bízott feladata, vagy inkább kötelessége, hogy tőlünk telhetően az irgalmasság Istenét állítsuk a felebarátaink figyelmének középpontjába. Mondhatnánk azt is, hogy a bennünk szunnyadó prófétát fel kell ébreszteni (nyakon önteni egy kis hideg vízzel). Ha úgy érezzük, hogy kevés az, ami tőlünk telik, akkor képezni kell magunkat: olvasni és értelmezni az evangéliumokat, közösségekben beszélgetni ezekről, átgondolni, átismerni a felismeréseinket stb. Tegnap a püspöknek néhány diakónus beszámolt arról is, hogy katekumen csoportokat hoztak létre felnőtteknek, hiszen hittannal utoljára az általános iskolában foglalkoztak. 10 éves csoport azonban sehol sincs a környékben, csak itt.

Most vessünk egy pillantást Jakab dörgegelmes soraira és arra a merész következtetésre juthatunk érdemei elismerése mellett, hogy nem értette meg Jézus tanítását. Hogyhogy nem értette? Hát nem volt ott Jézus mellett 3 éven keresztül? Ki volt ez a Jakab? Bizony felmerülhet a kérdés, hogy az evangéliumokban szereplő 3 Jakab közül, melyik Jakabot tekintjük a Jakab levél szerzőjének? Zebedeus-fia Jakab? Alfeus fia Jakabról van szó? Esetleg Jézus testvéréről? Legyen ez házi feladat a kedves testvérek számára.

Itt az ideje, hogy az evangéliumra ugorjunk, hiszen a prédikációnak elsősorban erről kell szólnia. Hát elég rázós mondatokkal van tele, de az időkorlátaink nem engedik, hogy mindegyikkel foglalkozzunk.

Tehát most önkényesen az evangélium első gondolatcsokránál maradnék. A storyt már sokszor hallottuk, ismerjük. Feltételezhetjük, hogy az illető a korabeli módszerekkel végzett „ördögűzést”, vagyis gyógyított bizonyos betegségeket, amelyeket akkoriban „démoni megszállottság” következményének tartottak. Van itt egy mondatrész, amely kiállítja a bizonyítványt a tanítványok szemléletéről: „Megtiltottuk neki, mert nem követ minket.” Ez a „minket” természetesen azt

jelenti, „téged (velünk együtt)”, de az ő szemükben a „téged” csak úgy lehetséges, hogy „minket (is)”. Később ez majd így hangzik: „Mi, az egyház vagyunk, Krisztus teste, a tovább élő Krisztus”. Következésképpen: „Az egyházon kívül nincs üdvösség!” A tanítványok úgy vélték, csak azok szolgálják az általuk szorgalmazott ügyet, akik csatlakoznak az ő közösségükhöz. Beleestek a vallási csoportosulásokat, kicsiket és nagyokat egyaránt fenyegető csapdájába, a kóros kiválasztottságtudat és a fanatizmus csapdájába: Csak a mi egyházunk, a mi irányzatunk, a mi közösségünk...! Jézus másképp gondolkodott: „Csak az van ellenünk, aki tudatosan elutasít minket (de rájuk is érvényes az ellenségszeretet parancsa!),

mindenki más, aki még keres, habozik, más utakat próbál, értünk, a mi ügyünkért van!” Micsoda tágasság! Jézus misszionáriusi alapállása mutatkozik meg benne: Mindenkinek fel akarja kínálni üzenetét a csak jó Istenről, aki a szeretetét nem köti feltételekhez: alanyi jogon mindenkinek jár.

Talán még annyit hozzá is tehetünk az előzőekhez, hogy a Mester iránti nagy buzgalmunkban a tanítványok csak egy „apróságról” feledkeztek meg: azokról a betegekről, akiket a szóban forgó „démonizáló” meggyógyított. Jézus szándéka azonban megegyezik a Teremtő szándékával: Az emberek gyógyuljanak meg, mindegy, ki által, milyen körben („intézményben”) és milyen módszerekkel. Ő senkit sem büntet, se betegséggel, sem természeti katasztrófával, sem halállal, ugyanis mindenkit feltétel nélkül szeret. Legyünk mi is ilyenek, valósítsuk meg a feltételt és személyválogatást nem ismerő ajándékozó szeretet települését. Elkészülni, rajt! És mondhatnám: Amen..

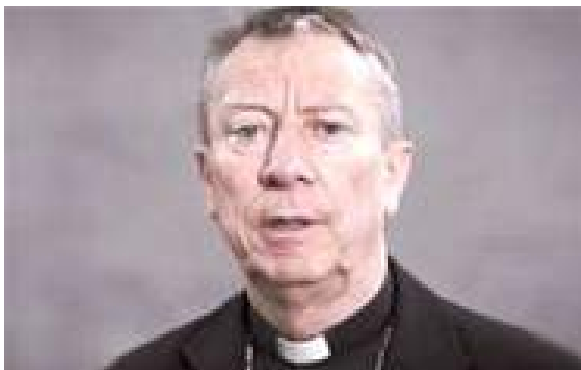
Az evangélium azonban még folytatódik eléggé riasztó példázatokkal. Legyen ez házi feladat valamennyiünk számára: gondoljuk át mi akadályoz bennünket a Jézus követésben, az Ő tanításának elsajátításában és próbáljuk azokat megszüntetni. Ezt a szentírási részt még tovább elemezzük kedden a BK-n, tehát ha valaki kedvet érez ehhez, jöjjön el kedden, 6 órára a közösségi házba.

Akkor most lehetőség van a hozzászólásra vagy kérdésre. (De nem szólt hozzá senki és nem is kérdezett....)

*elhangzott a nőtinci templomban, igeliturgia keretében
2018. szept.30-án*

KAMARÁS ISTVÁN

FIDENTIA PRO ECCLESIA...

Az Egyházforum Alapítvány kuratóriuma a Fidentia pro ecclesia-émlékérmét 2018-ban Beer Miklós váci megyéspüspöknek ítélte a katolikus egyház zsinati szellemű megújítása érdekében végzett elkötelezett munkájáért.

Manapság hazánkban nem kevés szellemi-lelki erő és bátorság kell ahhoz, hogy egy egyházi vezető a semper reformanda elvet belső meggyőződésévé téve vallja és gyakorolja egyházunk zsinati szellemű, Ferenc pápa által követett megújítását. Beer Miklós számára a keresztény értékek nem harci jelszavak. Konkrét tettekben nyilvánulnak meg, mint például a szegények melletti elköteleződés, egy-egy ínséget szenvedő család vagy éppen menekült befogadása. A párbeszéd embere: Xavéri Szent Ferenc szellemében mindenkit elfogad útítársnak, aki szerepet vállal bármiféle békéltetésben. A „nehogy a mi legszentebb istenkeresésünket ideológiává lehessen változtatni” elv szerint politizál, amikor vallja: a szociális érzékenység, az empátia, a szolidaritás keresztény alapértékek. Habitusát jellemzi e megnyilatkozása: „Amikor szót emelek az elesettekért, a cigányokért, a menekültekért, a

kiszolgáltatottakért, nem pártpolitikát folytatok, nem a kormányzati kampányokat bírálom, hanem Jézus és az evangélium tanításait követem. Sokszor egyedül érzem magam.”

Beer Miklós püspök a Názareti nyitottságát, megközelíthetőségét állítja elénk példaként, szóban és tettben egyaránt hitelesen. Igyekezete szívós és módszeres, mindig szívből jövő: munkáját az evangélium derűjével végzi.

LACKFI JÁNOS

A HAJLÉKKÉSZÍTÉS ZSOLTÁRA

Uram, mi, a te híveid,
roppant rendes gyerekek vagyunk ám,
lehozunk téged az égből,
bebugyolálunk öblítőillatú ruhácskákba,
megédesítjük a papit is, amivel megetetünk,
nehogy elcsapd a kis haskódat,
csinálunk neked babaházat,
elnevezzük templomnak,
ott majd minden habos márvány lesz
meg csipi-csupa aranyozás,
meg ájtatos tekintetű szentecskékkel
pakolásszuk tele a főhajót,
legyen mivel játszánod,
ha unod magad,
zenélünk is neked,
pihepuha zenéket,
mindenesetre semmi olyasmit,
amire amúgy szívesen rángatózunk
örjögve a fesztiválokon,
maradj csak meg, Uram,
a te kis álomvilágodban,
csíja, csicsíja, majd mi elringatunk,
suttogva motyogunk neked
szép szavakat, és engedelmesen
ráfeleljük a zsoltárválaszokat,
egyszerre vetünk keresztet,
mint a kiskatonák, és dehogyan szólunk
vissza pimasz hangszúllyal,
mint szeretteinknek otthon,
négy fal között,
dehogyan hánytorgatjuk fel a sérelmeinket,
dehogyan kelünk ki fröcsögve magunkból,
hogy lepofozlak, te büdös kölyök,
vagy hogy fogja be a száját, anyuka, mielőtt rálépek,
vagy hogy inkább főzni tanulnál meg, te utolsó,
nem, Uram, a te házában minden olyan
szelíden meg és olajozottan, meg a Rózsikát

is csak halkán mószeroljuk, amiért
rosszul vasalta ki az oltárterítőt,
és már megint nem oda tette a virágot,
ahova illik, nem azért mondom, atyám,
de tudnék magának mesélni erről
az ájtatos asszonyszemélyről,
olyan cifra dolgokat, hogy esküszöm,
a füle is kettéállna.

És miután rózsaszín babaszobádat ilyen
szépen berendeztük, Uram,
nehogy találkoznod kelljen a valósággal,
te fogod magad, és össze-vissza csavarogsz
a világban, nem maradsz meg a jó kis
kereteid között, én ezt nem is értem, Uram,
hát mindent megadtunk neked, öntettünk
harangot, hogy az órát se kelljen nézned,
építettünk orgonát, hadd búgjon érzelmesen
a füledbe, erre te meg szabadon
kószálsz olyan utcákon, ahol még
az átlagembernek is veszélyes egyedül
járnia, nem hogy neked, akit eddig
pátyolgattunk, mindent alád tettünk,
s tessék, így hálálod meg nekünk.
Szóba elegyedsz a pénzváltókkal,
az illegálisokkal, a vágott arcúakkal,
és összevissza ölelgeted őket, még félreértik,
Uram, te nem tudod, micsoda rettenetes
félreértések vannak a világon,
ha már valakit ölelgetned muszáj,
hát babusgass minket, eleget fáradtunk
érte, megérdemeljük, és ezt most
minden beképzeltség nélkül mondom. Uram, te
odaheveredsz az utcalányok
mellé, és törölgeted a maszatos könnyeiket,
pedig valaki benézhet az
utcáról,

és mit lát, Isten a bordélyban,
ez rettenetes szalagcím, ennek
nem tehetsz ki minket,
vajon gondoltál erre,
hogy honnan jössz,
hová tartozol,
hozzánk tartozol,
tartozol nekünk,
erre azoknak a szemérmetlen
szerencsétleneknek a vállát
simítod,

mintha a koszos porontyaid lennének,
és a csuda egye meg, még csak
nem is azon járatod az eszedet,
amin mi járatnánk hasonló helyzetben,
csupa szívjószág vagy meg részvét,
hát meddig mész még el, azt mondd meg,
Uram, meddig, mert mi kezdünk
torkig lenni a te végtelen jószággal!

Csak egy kicsit lennél esendőbb,
csak egy kicsit gondolnál a látszatra
meg az illendőség re, de nem,
fütyülsz az egész renomédra,
amit olyan kínkeservesen építgettünk
évezredek át kártyalapokból.
És odadólsz az utcapadra,
a koszba, a hajléktalan mellé,
és eszünkbe juttatod, hogy nálunk
pince-padlás teli van cuccokkal,
ő meg két szatyorban hordja az életét,
hogy mi tonnaszámra gyártjuk a szemetet,
és idegesek vagyunk, ha nem szállítják
el azonnal a szép kis házunk elől,
ő meg a mi szemetünkben él, megpróbál
eltakarítani utánunk, lám, mekkora mocskot
hagyunk a Föld nevű táncteremben,
mennyi maradékot hajigálunk ki
fene nagy jómódunkban.

Uram, nem törődsz a kosszal, a fertőzésveszéllyel,
az élősködőkkel, átmásznak rád esetleg,
persze, tudom, őket is te teremtetted valahogy,
akartam is már kérdezni, ugyan,
minek, mi remekül ellennénk
bacilusok, poloskák, tetvek, bolhák,
egyebek nélkül, fene az izléseidet,
szerintem a hajléktalanok is jól
ellennének ezek nélkül, de hát te tudod,
te vagy a főnök, bár ezt elég nehezen
nyeljük le, mi, a te híveid, akik hívek
vagyunk ugyan hozzád, de azért mindennek
van határa, odadólsz amellé az árva fickó
mellé, és mindenféleket duruzsolsz
a fülebe, szédíted, hitegeted, mennyei

királlyal kábítod, ezerszer
újrapörgeted
vele veszteségeit, és megsiratod
mindet,
házat, hazát, asszonyt, állást,
megbecsülést,
mi mindent lehet elveszteni, te
jó ég,
mi mindent lehet megszerezni,
te jó ég,
közben igazából csak szétpergő
homok
marad kezünkben, és úgy

vágyjuk közeledet,
Uram, te pedig megcsalsz minket,
ott heverészel úri kedvedben
a hidegben azzal az emberrel ott a padon,
és bennünk nincs elég bátorság,
hogy odaheveredjünk mellé,
hogy odaheveredjünk melléd.